

หอสมุด
เมือง
เชียงใหม่
ค. 5

หนังสือที่ระลึกในพิธีเปิดที่ทำการ

ศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน

วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๒

หอสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.go.th)

กระทรวงยุติธรรม

กท

2

2532

ฉ.3

หนังสือที่ระลึก ในพิธีเปิดที่ทำการ

ศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต
และ ศาลแขวงตลิ่งชัน

๗ สิงหาคม ๒๕๓๒

เลขที่..... 198
กท ๗ 2532 ๑.3
.....
.....

พระบรมราชาโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน

“...การที่อยู่กับกฎหมายและใช้กฎหมายมาก ๆ นั้น อาจทำให้ติดในตัวบทกฎหมาย มากไป และทำให้เห็นว่า ถ้าพึ่งตัวบทกฎหมายจะให้ความยุติธรรมได้โดยสมบูรณ์ ความจริง กฎหมายเป็นเพียงเครื่องมือสำหรับกำหนดความถูกต้อง เพื่ออาศัยเป็นหลักวินิจฉัยในการอำนวย ความยุติธรรม หาใช่ปัจจัยสำคัญสิ่งเดียวในการให้ความยุติธรรมไม่ ดังนั้น จะอาศัยตัวบทกฎหมาย กับคำให้การในศาลเท่านั้นไม่ได้ ทั้งนี้เพราะตัวบทของกฎหมาย รวมทั้งข้อเท็จจริงที่นำมากล่าวแก่ ศาล เป็นสิ่งที่อาจนำมาพลิกแพลงให้ผิดเพี้ยนไปได้ต่าง ๆ ด้วยความหลง ด้วยอคติ หรือด้วย เจตนาอันไม่สุจริต ทำให้ความเที่ยงธรรมต้องถูกกลืนรอนทำลายไป การอำนวยความยุติธรรม จึง ต้องอาศัยตัวผู้ใช้กฎหมายคือท่านทั้งหลาย เป็นปัจจัยสำคัญด้วย เท่า ๆ กันกับตัวกฎหมาย ในการ ที่ท่านจะได้กระทำหน้าที่ ที่สามารถอำนวยคุณอำนวยโทษให้แก่ประชาชนได้ต่อไป จึงจำเป็นอย่าง ยิ่งที่จะต้องทำตัวให้เป็นผู้ยุติธรรมก่อนเป็นเบื้องต้น ด้วยการตั้งใจให้มั่นคงที่จะรักษาความเป็น กลางและรักษาวัตถุประสงค์ของกฎหมายแต่ละฉบับไว้โดยเคร่งครัดแน่วแน่ พร้อมกับรักษาความ สุจริต จรรยา และเมโนธรรมของนักกฎหมายไว้เสมือนกับชีวิต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุซมรอบคอบ ประกอบด้วยอุเบกขาและปัญญาอันกระจ่างแจ่มใส ท่านจึงจะมีดุลพินิจที่เที่ยงแท้ถูกต้อง และ สามารถเป็นที่พึ่งที่อาศัยของประชาชน ผู้อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายบ้านเมือง ได้แท้จริง...”

คำขวัญ ประธานศาลฎีกา

ประชาชนผู้ที่มีกรณีเกี่ยวข้องกับศาลย่อม
มุ่งหวังที่จะได้รับความยุติธรรมเป็นประการสำคัญ
และในขณะเดียวกันก็ประสงค์ที่จะได้รับความสะดวก
รวดเร็วในการพิจารณาพิพากษาคดีด้วย

สำหรับคดีแพ่งที่มีทุนทรัพย์เล็กน้อยหรือ
คดีอาญาที่มีโทษไม่มาก ซึ่งเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจ
พิจารณาพิพากษาของศาลแขวงและนับวันจะมีแต่
เพิ่มมากขึ้น จึงเป็นการสมควรที่จะต้องหาวิธีที่จะ
ทำให้คดีเหล่านี้ได้เสร็จสิ้นไปโดยถูกต้องและรวดเร็ว

การที่กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ขึ้น
ใหม่ โดยยกฐานะจากที่เคยเป็นศาลสาขาเดิมมาเป็นศาลแขวงเต็มรูปแบบนี้ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการที่
จะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและสะดวกรวดเร็ว อันจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษา
ความสงบเรียบร้อยของชาติบ้านเมืองได้ส่วนหนึ่ง จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าชื่นชมยินดีอย่างยิ่ง

ในโอกาสอันเป็นมงคลที่กระทรวงยุติธรรมจะเปิดดำเนินการศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต
และศาลแขวงตลิ่งชัน พร้อม ๆ กันทั้งสามศาลในวันพรุ่งนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยได้โปรด
อำนวยพรให้ท่านผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ธุรการ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือราชการของศาลทุกท่านได้
ประสบแต่ความสุขกายสบายใจ มีพลานามัยที่เข้มแข็งสมบูรณ์และมีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้น กับขอ
ให้ศาลแขวงทั้งสามศาลจงได้สถิตสถาพร และสามารถอำนวยความสะดวก ความยุติธรรม ให้แก่ประชาชน
ได้โดยเสมอหน้ากันตลอดไป

อรรถ เหมะจารุ

(นายจำรัส เหมะจารุ)
ประธานศาลฎีกา

คำขวัญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ความยุติธรรมนั้น นอกจากประกอบด้วยความเสมอภาค เหตุผล และประโยชน์ของมหาชนแล้ว ความสะดวกรวดเร็วก็เป็นส่วนประกอบสำคัญ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการจัดตั้งศาลแขวงเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานครโดยนำศาลไปตั้งไว้ใกล้ชิดประชาชน ทำให้ผู้มาติดต่อได้รับความสะดวกรวดเร็ว อันเป็นการอำนวยความสะดวกส่วนหนึ่ง ขอให้ผู้พิพากษาและข้าราชการทุกท่านร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่มอบความยุติธรรมให้แก่ประชาชนจนครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

พลตำรวจโท

(จรัส มังกลารัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ ปลัดกระทรวงยุติธรรม

การเปิดทำการศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงพระโขนง และศาลแขวงตลิ่งชันเป็นผลมาจากโครงการปรับปรุงงานศาลแขวง ตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์จะให้ศาลแขวงซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่มากนักและคดีอาญาที่มีอัตราโทษไม่สูง ได้มีส่วนสำคัญในการพิจารณาพิพากษารรคดีที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครให้สำเร็จลุล่วงไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม

เมื่อมีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาล

แขวงในชั้นแรกนั้น มีศาลแขวงเปิดทำการในกรุงเทพมหานครเพียง ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ และศาลแขวงธนบุรี บัดนี้กรุงเทพมหานครได้เจริญเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคม รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะจำนวนประชากรได้เพิ่มสูงขึ้นมาก จนกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดแห่งหนึ่งของโลก สภาพการณ์เช่นนี้ย่อมส่งผลถึงจำนวนคดีความที่ทวีสูงขึ้น เช่นเดียวกัน การเปิดทำการศาลแขวงเพิ่มขึ้นใหม่อีก ๓ แห่งในครั้งนี้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของศาลแขวงเดิม และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการติดต่อราชการศาลเป็นอย่างมาก

ผมขออาราธนาอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย ได้โปรดดลบันดาลให้ศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน จงสถิตสถาพรเป็นที่พึ่งแก่ประชาชนในด้านความยุติธรรมสืบไปชั่วกาลนาน

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

(Signature)

(นายอานันท์ กล้ายสังข์)
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

รองประธานศาลฎีกา คนที่ ๑

นพ. ชูชีพ

(นายสมบุรณ์ บุญภินันท์)

รองประธานศาลฎีกา

รองประธานศาลฎีกา คนที่ ๒

ว. ๕๐๓

(นายโตกณ รัตนกร)

รองประธานศาลฎีกา

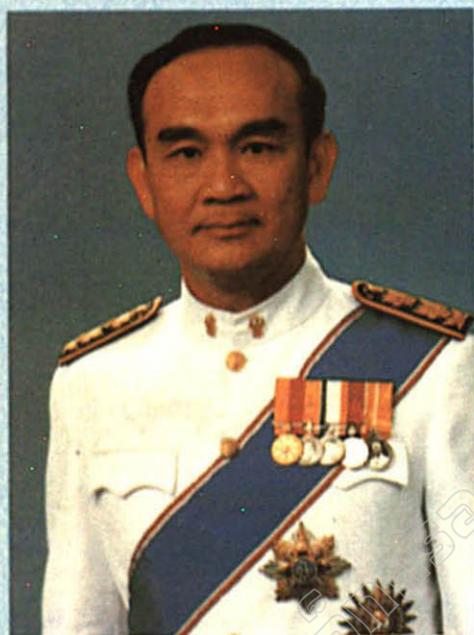
รองประธานศาลฎีกา คนที่ ๓

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'สนองชาติ' (Sonong Chai).

(นายศักดิ์ สนองชาติ)
รองประธานศาลฎีกา

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายบริหาร)

A handwritten signature in black ink.

(นายจร อำนาจวัฒนา)
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
(ฝ่ายบริหาร)

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายวิชาการ)

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'นายจรูญ หัตถกรรม'.

(นายจรูญ หัตถกรรม)
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
(ฝ่ายวิชาการ)

อธิบดีผู้พิพากษาศาล ๑

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized representation of the name 'นายสกล เหมือนพะวงศ์'.

(นายสกล เหมือนพะวงศ์)
อธิบดีผู้พิพากษาศาล ๑

รองอธิบดีผู้พิพากษาศาล ๑

ช. น.

(นายพล ทองแถม)

รองอธิบดีผู้พิพากษาศาล ๑

ผู้พิพากษาศาลแขวงดุสิต

Tawee-wat Dae-thong-dee

นายทวีวัฒน์ แดงทองดี
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงดุสิต

นายอดิศักดิ์ ปัตรวลี
ผู้พิพากษาศาลแขวงพระนครเหนือ

นายประพาฬ อนมาน
ผู้พิพากษาศาลแขวงดุสิต

นายสมพงษ์ เหมวิมล
ผู้พิพากษาศาลแขวงดุสิต

* ช่วยทำงานในตำแหน่ง
ผู้พิพากษาศาลแขวงดุสิต

ผู้พิพากษาศาลแขวงพระโขนง

นายพิเศษ อธิธรรมวินิจ
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระโขนง

นายถมรัตน์ เลิศไพรวัง^{*}
ผู้พิพากษาศาลแขวงพระนครใต้

นายวิทยา จัญกาญจน์
ผู้พิพากษาศาลแขวงพระโขนง

นายวันชัย ชัยเสริมวงศ์
ผู้พิพากษาศาลแขวงพระโขนง

* ช่วยทำงานในตำแหน่ง
ผู้พิพากษาศาลแขวงพระโขนง

ผู้พิพากษาศาลแขวงตลิ่งชัน

1602
นายเรวัตร อิศราภรณ์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงตลิ่งชัน

นางสาววันหนิ กิรติพิบูล
ผู้พิพากษาศาลแขวงตลิ่งชัน

นายบุรินทร์ ตั้งประพจน์วงศ์
ผู้พิพากษาศาลแขวงตลิ่งชัน

กำหนดการ
พิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต
และศาลแขวงตลิ่งชัน

วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๒

โดย พลตำรวจโทจรัส มังคลารัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ประธานในพิธี

- เวลา ๘.๑๕ น. - ออกเดินทางจากกระทรวงยุติธรรมโดยรถยนต์ ไปศาลแขวงตลิ่งชัน
- เวลา ๘.๔๐ น. - ถึงศาลแขวงตลิ่งชัน บริเวณมณฑลพิธี
- เวลา ๘.๔๙ น. - ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย รับศีล
- ปลัดกระทรวงยุติธรรมกล่าวรายงาน
 - ประธานในพิธีกล่าวตอบ แล้วกระทำพิธีเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชัน (พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา)
 - เยี่ยมชมอาคารที่ทำการศาลแขวงตลิ่งชัน
 - รับประทานอาหารว่าง และดื่มน้ำชา กาแฟ
- เวลา ๙.๓๐ น. - ออกเดินทางจากศาลแขวงตลิ่งชัน ไปศาลแขวงดุสิต
- เวลา ๑๐.๐๕ น. - ถึงศาลแขวงดุสิต บริเวณมณฑลพิธี
- เวลา ๑๐.๒๙ น. - ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย รับศีล
- ปลัดกระทรวงยุติธรรมกล่าวรายงาน
 - ประธานในพิธีกล่าวตอบ แล้วกระทำพิธีเปิดทำการศาลแขวงดุสิต (พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา)
 - เยี่ยมชมอาคารที่ทำการศาลแขวงดุสิต
- เวลา ๑๑.๓๐ น. - รับประทานอาหารกลางวันที่ศาลแขวงดุสิต
- เวลา ๑๓.๐๐ น. - ออกเดินทางไปศาลแขวงพระโขนง
- เวลา ๑๔.๐๐ น. - ถึงศาลแขวงพระโขนง บริเวณมณฑลพิธี
- เวลา ๑๔.๐๙ น. - ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย รับศีล
- ปลัดกระทรวงยุติธรรมกล่าวรายงาน
 - ประธานในพิธีกล่าวตอบแล้วกระทำพิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง (พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา)
 - เยี่ยมชมอาคารที่ทำการศาลแขวงพระโขนง
- เวลา ๑๕.๐๐ น. - เดินทางกลับกระทรวงยุติธรรม

คำกล่าวรายงาน

โดย

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ในพิธีเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชัน

วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

กราบเรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กระผมและข้าราชการศาลในกรุงเทพมหานคร รู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กรุณามาเป็นประธานในพิธีเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชันท่ามกลางท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่มาร่วมงานในวันนี้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้มีบทบัญญัติไว้ว่าให้ตั้งศาลแขวงตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมขึ้นในทุกจังหวัด ในจังหวัดหนึ่งจะมีศาลแขวงกี่ศาล และมีเขตอำนาจเพียงใด และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับในกรุงเทพมหานครมีศาลแขวงเปิดการเพียง ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ และศาลแขวงธนบุรี ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรมากขึ้น และมีความเข้ามาสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานครไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วน of ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ไปเป็นเขตอำนาจของศาลแขวงที่จะจัดตั้งใหม่

กระทรวงยุติธรรมจึงได้พิจารณาดำเนินการตามโครงการปรับปรุงงานศาลแขวงในแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญให้ศาลแขวงที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่มากนัก และคดีอาญาที่มีอัตราโทษไม่สูงให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว กระจายศาลแขวงออกไปตามท้องที่ต่าง ๆ ทำให้ศาลแขวงแต่ละแห่งเป็นหน่วยงานขนาดเล็กอันจะส่งผลให้การบริหารงานศาลเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและคล่องตัว สมความมุ่งหมายของการจัดตั้งศาลแขวง โดยในขั้นแรกได้จัดตั้งสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชันและต่อมาได้ยกฐานะของศาลแขวงสาขาดังกล่าวขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูป คือ ศาลแขวงตลิ่งชันที่จะเปิดทำการในวันนี้

ที่ทำการศาลแขวงตลิ่งชันใช้อาคารสถานรักษาทหารยศ กรมบังคับคดี โดยพยายามปรับปรุงสถานที่ให้ใช้ได้อย่างเหมาะสม ในด้านบุคลากรศาลแขวงตลิ่งชันมีอัตรากำลังผู้พิพากษา ๔ คน และเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑๖ คน ซึ่งคาดว่าจะเพียงพอกับจำนวนคดีความในระยะแรกเริ่ม

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้โปรดประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชัน เพื่อเป็นสิริมงคลในอันที่จะประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนสืบไป

คำกล่าวตอบ

ของ

พลตำรวจโทจรัส มังคลารัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ในพิธีเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชัน

วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๒

ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม และท่านผู้มีเกียรติ

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชันในวันนี้

โดยที่กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเห็นว่า ภาระกิจหลักของกระทรวงยุติธรรม คือ การสนับสนุนการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรม ทั้งนี้ ด้วยการพัฒนากระบวนการและโครงสร้างให้สอดคล้องกับแผนนโยบาย และนโยบายสำคัญอย่างหนึ่งของกระทรวงยุติธรรม คือ การปรับปรุงงานของศาลแขวง ซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่มากนัก และคดีอาญาที่มีอัตราโทษไม่สูงให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว เป็นองค์กรที่อำนวยประโยชน์ในด้านการบริการความยุติธรรมแก่ประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก จึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงงานศาลแขวง เพื่อขยายงานส่วนนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาค โดยยึดถือหลักการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๔๔ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งศาลแขวงในทุกจังหวัด ส่วนจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา ขณะนี้ มีศาลแขวงเปิดทำการในส่วนภูมิภาครวม ๒๐ ศาล ใน ๒๐ จังหวัด ส่วนในกรุงเทพมหานครมีศาลแขวงเปิดทำการเพียง ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ และศาลแขวงธนบุรี กับมีศาลสาขาของศาลแขวงทั้งสามที่เขตพระโขนง เขตดุสิต และเขตตลิ่งชัน โดยที่ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้พัฒนารุดหน้าไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม มีจำนวนประชากรสูงเพิ่มขึ้นมาก ทำให้มีจำนวนคดีความสูงเพิ่มขึ้นด้วย ประกอบกับปัญหาการจราจรไม่คล่องตัวทำให้การเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงที่มีอยู่เดิมทั้งสามแห่งไม่สะดวกรวดเร็วเช่นแต่ก่อน สมควรจัดตั้งศาลแขวงในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น โดยยกฐานะศาลสาขาของศาลแขวงพระนครเหนือที่เขตดุสิต ศาลสาขาของศาลแขวงพระนครใต้ที่เขตพระโขนง และศาลสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชัน ขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูป กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอต่อรัฐบาลให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชันในวันนี้

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภฤกษ์มงคลแล้ว ผมขอประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงตลิ่งชัน ณ บัดนี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้ศาลแขวงตลิ่งชันเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม และเป็นที่พักของประชาชนสืบไปชั่วกาลนาน

คำกล่าวรายงาน

โดย

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ในพิธีเปิดทำการศาลแขวงดุสิต

วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

กราบเรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กระผมและข้าราชการศาลในกรุงเทพมหานคร รู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กรุณามาเป็นประธานในพิธีเปิดทำการศาลแขวงดุสิตท่ามกลางท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่มาร่วมงานในวันนี้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้มีบทบัญญัติไว้ว่าให้ตั้งศาลแขวงตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมขึ้นในทุกจังหวัด ในจังหวัดหนึ่งจะมีศาลแขวงกี่ศาล และมีเขตอำนาจเพียงใด และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับในกรุงเทพมหานครมีศาลแขวงเปิดการเพียง ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ และศาลแขวงธนบุรี ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรมากขึ้น และมีคดีความเข้ามามีการพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานครไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วน of ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ไปเป็นเขตอำนาจของศาลแขวงที่จะจัดตั้งใหม่

กระทรวงยุติธรรมจึงได้พิจารณาดำเนินการตามโครงการปรับปรุงงานศาลแขวงในแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญให้ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่มากนัก และคดีอาญาที่มีอัตราโทษไม่สูงให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว กระจายศาลแขวงออกไปตามท้องที่ต่าง ๆ ทำให้ศาลแขวงแต่ละแห่งเป็นหน่วยงานขนาดเล็กอันจะส่งผลให้การบริหารงานศาลเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและคล่องตัว สมความมุ่งหมายของการจัดตั้งศาลแขวง โดยในขั้นแรกได้จัดตั้งสาขาของศาลแขวงพระนครเหนือที่เขตดุสิต และต่อมาได้ยกฐานะของศาลแขวงสาขาดังกล่าวขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูป คือ ศาลแขวงดุสิตที่จะเปิดทำการในวันนี้

ที่ทำการศาลแขวงดุสิตใช้อาคารที่ทำการศาลภาษีอากรกลางและศาลแขวงพระนครเหนือสาขาดุสิต โดยพยายามปรับปรุงสถานที่ให้ใช้ได้อย่างเหมาะสม ในด้านบุคลากรศาลแขวงดุสิตมีอัตรากำลังผู้พิพากษา ๔ คน และเจ้าหน้าที่ธุรการ ๓๘ คน ซึ่งคาดว่าจะเพียงพอกับจำนวนคดีความในระยะแรกเริ่ม

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้โปรดประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงดุสิตเพื่อเป็นสิริมงคลในอันที่จะประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนสืบไป

คำกล่าวตอบ

ของ

พลตำรวจโทจรัส มังคลารัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ในพิธีเปิดทำการศาลแขวงดุสิต
วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๒

ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม และท่านผู้มีเกียรติ

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงดุสิตในวันนี้

โดยที่กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเห็นว่า ภาระกิจหลักของกระทรวงยุติธรรม คือ การสนับสนุนการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรม ทั้งนี้ ด้วยการพัฒนาระบบงานและโครงสร้างให้สอดคล้องกับแผนนโยบาย และนโยบายสำคัญอย่างหนึ่งของกระทรวงยุติธรรม คือ การปรับปรุงงานของศาลแขวง ซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่มากนัก และคดีอาญาที่มีอัตราโทษไม่สูงให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว เป็นองค์กรที่อำนวยประโยชน์ในด้านการบริการความยุติธรรมแก่ประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก จึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงงานศาลแขวง เพื่อขยายงานส่วนนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาค โดยยึดถือหลักการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๔๔ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งศาลแขวงในทุกจังหวัด ส่วนจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา ขณะนี้ มีศาลแขวงเปิดทำการในส่วนภูมิภาครวม ๒๐ ศาล ใน ๒๐ จังหวัด ส่วนในกรุงเทพมหานครคงมีศาลแขวงเปิดทำการเพียง ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ และศาลแขวงธนบุรี กับมีศาลสาขาของศาลแขวงทั้งสามที่เขตพระโขนง เขตดุสิต และเขตตลิ่งชัน โดยที่ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้พัฒนารุดหน้าไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม มีจำนวนประชากรสูงเพิ่มขึ้นมาก ทำให้มีจำนวนคดีความสูงเพิ่มขึ้นด้วย ประกอบกับปัญหาการจราจรไม่คล่องตัวทำให้การเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงที่มีอยู่เดิมทั้งสามแห่งไม่สะดวกรวดเร็วเช่นแต่ก่อน สมควรจัดตั้งศาลแขวงในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น โดยยกฐานะศาลสาขาของศาลแขวงพระนครเหนือที่เขตดุสิต ศาลสาขาของศาลแขวงพระนครใต้ที่เขตพระโขนง และศาลสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชัน ขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูป กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอต่อรัฐบาลให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปิดทำการศาลแขวงดุสิตในวันนี้

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภฤกษ์มงคลแล้ว ผมขอประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงดุสิต ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้ศาลแขวงดุสิตเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม และเป็นที่พักพิงของประชาชนสืบไปชั่วกาลนาน

คำกล่าวรายงาน

โดย

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ในพิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง

วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

กราบเรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กระผมและข้าราชการศาลในกรุงเทพมหานคร รู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กรุณาเป็นประธานในพิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนงท่ามกลางท่านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายที่มาร่วมงานในวันนี้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้มีบทบัญญัติไว้ว่าให้ตั้งศาลแขวงตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมขึ้นในทุกจังหวัด ในจังหวัดหนึ่งจะมีศาลแขวงกี่ศาล และมีเขตอำนาจเพียงใด และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับในกรุงเทพมหานครมีศาลแขวงเปิดทำการเพียง ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ และศาลแขวงธนบุรี ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรมากขึ้น และมีคดีความเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานครไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีส่วนร่วมนิติและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วนของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ไปเป็นเขตอำนาจของศาลแขวงที่จะจัดตั้งใหม่

กระทรวงยุติธรรมจึงได้พิจารณาดำเนินการตามโครงการปรับปรุงงานศาลแขวงในแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญให้ศาลแขวงที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่มากนัก และคดีอาญาที่มีอัตราโทษไม่สูงให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว กระจายศาลแขวงออกไปตามท้องที่ต่าง ๆ ทำให้ศาลแขวงแต่ละแห่งเป็นหน่วยงานขนาดเล็กอันจะส่งผลให้การบริหารงานศาลเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและคล่องตัว สมความมุ่งหมายของการจัดตั้งศาลแขวง โดยในขั้นแรกได้จัดตั้งสาขาของศาลแขวงพระนครใต้ที่เขตพระโขนงและต่อมาได้ยกฐานะของศาลแขวงสาขาดังกล่าวขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูป คือ ศาลแขวงพระโขนงที่จะเปิดทำการในวันนี้

ที่ทำการของศาลแขวงพระโขนงได้ก่อสร้างเป็นอาคารศาลขนาด ๖ บัลลังก์ โดยใช้สถานที่บริเวณสถานีฝึกอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา ในด้านบุคลากรศาลแขวงพระโขนง มีอัตรากำลังผู้พิพากษา ๗ คน และเจ้าหน้าที่ธุรการ ๓๐ คน ซึ่งคาดว่าจะเพียงพอกับจำนวนคดีความในระยะแรกเริ่ม

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว กระผมของกราบเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้โปรดประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง เพื่อเป็นสิริมงคลในอันที่จะประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนสืบไป

คำกล่าวตอบ

ของ

พลตำรวจโทจรัส มงคลรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ในพิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง
วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม และท่านผู้มีเกียรติ

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนงในวันนี้

โดยที่กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเห็นว่า ภาระกิจหลักของกระทรวงยุติธรรม คือ การสนับสนุนการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนด้วยความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรม ทั้งนี้ ด้วยการพัฒนาระบบงานและโครงสร้างให้สอดคล้องกับแนวนโยบาย และนโยบายสำคัญอย่างหนึ่งของกระทรวงยุติธรรม คือการปรับปรุงงานของศาลแขวง ซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่มากนัก และคดีอาญาที่มีอัตราโทษไม่สูง ให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว เป็นองค์กรที่อำนวยประโยชน์ในด้านการบริการความยุติธรรมแก่ประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก จึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงงานศาลแขวง เพื่อขยายงานส่วนนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาค โดยยึดถือหลักการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๕๑๕ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งศาลแขวงในทุกจังหวัด ส่วนจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา ขณะนี้ มีศาลแขวงเปิดทำการในส่วนภูมิภาครวม ๒๐ ศาล ใน ๒๐ จังหวัด ส่วนในกรุงเทพมหานครคงมีศาลแขวงเปิดทำการเพียง ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ และศาลแขวงธนบุรี กับมีศาลสาขาของศาลแขวงทั้งสามที่เขตพระโขนง เขตดุสิต และเขตตลิ่งชัน โดยที่ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้พัฒนารุดหน้าไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม มีจำนวนประชากรสูงเพิ่มขึ้นมาก ทำให้มีจำนวนคดีความสูงเพิ่มขึ้นด้วยประกอบกับปัญหาการจราจรไม่คล่องตัวทำให้การเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงที่มีอยู่เดิมทั้งสามแห่งไม่สะดวกรวดเร็วเช่นแต่ก่อน สมควรจัดตั้งศาลแขวงในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น โดยยกฐานะศาลสาขาของศาลแขวงพระนครเหนือที่เขตดุสิต ศาลสาขาของศาลแขวงพระนครใต้ที่เขตพระโขนง และศาลสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชัน ขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูป กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอต่อรัฐบาลให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปิดทำการศาลแขวงพระโขนงในวันนี้

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภฤกษ์มงคลแล้ว ผมขอประกอบพิธีเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง ณ บัดนี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้ศาลแขวงพระโขนงเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม และเป็นที่พึ่งของประชาชนสืบไปชั่วกาลนาน

สารบัญ

๑

พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ
และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของ
ศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงคลองชั้น
ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๒

๕

ประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งศาลแขวงดุสิต

๑๑

ความเป็นมาของการจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง

๑๕

การจัดตั้งศาลแขวงคลองชั้น

๓๓

กำลังพล

๔๓

ปัญหาการอนุญาตหรือรับรองให้อุทธรณ์ข้อเท็จจริงคดีอาญาในศาลแขวง

๔๗

สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ

๔๙

คอมพิวเตอร์ในศาลและกระทรวงยุติธรรมกับการให้บริการ

๕๓

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๔๕

๖๐

พระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๐

พระราชกฤษฎีกา

เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้
ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจ
และวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต
และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒

เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวง
พระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวง
พระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๔๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงสำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๔ โดยให้มีเขตอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ศาลแขวงพระนครใต้ มีเขตอำนาจในเขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ และเขตยานนาวา

(๒) ศาลแขวงพระนครเหนือ มีเขตอำนาจในเขตดุสิตเฉพาะในแขวงบางซื่อ เขตบางกะปิ เขตบางเขน และเขตห้วยขวาง

(๓) ศาลแขวงธนบุรี มีเขตอำนาจในเขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตบางขุนเทียน และเขตราษฎร์บูรณะ

มาตรา ๔ ในกรุงเทพมหานครให้มีศาลแขวงเพิ่มขึ้นอีก ๓ ศาล คือ ศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน และมีเขตอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ศาลแขวงพระโขนง มีเขตอำนาจในเขตพระโขนง

(๒) ศาลแขวงดุสิต มีเขตอำนาจในเขตดุสิตนอกจากแขวงบางซื่อ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตพญาไท และเขตพระนคร

(๓) ศาลแขวงตลิ่งชัน มีเขตอำนาจในเขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม

มาตรา ๕ ให้เปิดทำการศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๖ ในระหว่างที่ยังมิได้เปิดทำการศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชันตามมาตรา ๕ ให้ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ

หรือศาลแขวงธนบุรี มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตอำนาจของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต หรือศาลแขวงตลิ่งชันด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ บรรดาคดีในเขตอำนาจของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต หรือศาลแขวงตลิ่งชัน ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ หรือศาลแขวงธนบุรี ในวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ตามมาตรา ๕ ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ หรือศาลแขวงธนบุรี แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมากขึ้น และมีคดีความเข้ามาสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งเป็นศาลแขวงที่มีอยู่แล้ว ในกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานคร ไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็ว ในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน เพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วน ของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ไปเป็นเขตอำนาจของ ศาลแขวงที่จะจัดตั้งใหม่ และให้เปิดทำการได้ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และ ในการนี้สมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และ ศาลแขวงธนบุรีให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ความเป็นมาของการจัดตั้งศาลแขวงดุสิต

ทวีวัฒน์ แดงทองดี *

ตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๑ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) กระทรวงยุติธรรมได้จัดทำโครงการปรับปรุงงานศาลแขวงในกรุงเทพมหานคร และได้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าว โดยก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลแขวงพระนครเหนือและศาลแขวงพระนครใต้ จัดตั้งสาขาของศาลแขวงพระนครใต้ที่เขตพระโขนง และจัดตั้งสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชันซึ่งเป็นผลให้การทำงานและการบริหารงานของศาลแขวงในกรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการศาลแขวงมากขึ้น สำหรับในเขตอำนาจของศาลแขวงพระนครเหนือ กระทรวงยุติธรรมมีโครงการจะจัดตั้งสาขาเพิ่มขึ้นอีก ๒ แห่ง คือ ที่เขตดุสิต และเขตพญาไท หรือ ณ สถานที่อื่นที่เหมาะสม

ต่อมาเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๙ ศาลแขวงพระนครเหนือได้มีคำสั่งที่ ๗/๒๕๒๙ เรื่อง กำหนดการนั่งพิจารณาของศาลแขวงพระนครเหนือ ณ อาคารด้านหลังที่ทำการศาลภาษีอากรกลาง ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้มีการนั่งพิจารณาของศาลแขวงพระนครเหนือ ณ อาคารด้านหลังที่ทำการศาลภาษีอากรกลาง เลขที่ ๒๒๗ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อีกแห่งหนึ่ง เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลดุสิต สถานีตำรวจนครบาลสามเสน สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ และสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง ซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน รวมทั้งทำการไต่สวนและมีคำสั่งร้องขอรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าวกับคำร้องขอมัดฟ้องฝากขังและปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวนเหล่านั้นด้วย

ทั้งนี้ คำสั่งดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ เป็นต้นไป

จากนั้น กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน พ.ศ. เพื่อดำเนินการตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔ ดังกล่าวข้างต้น ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเห็นว่า ศาลแขวงเดิมในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงสำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้กลายสภาพเป็นศาลแขวงตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจหรือเปิดทำการศาลแขวงแห่งใหม่ สามารถกระทำได้โดยการตราพระราชกฤษฎีกา คณะ

* ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงดุสิต

กรรมการกฤษฎีกาจึงยกร่างพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

พระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวมีหลักการในการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้มีเหตุผลอันสืบเนื่องมาจากโดยที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมากขึ้น และมีคติความเชื่อเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งเป็นศาลแขวงที่มีอยู่แล้วในกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานครไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชันเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วน of ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ไปเป็นเขตอำนาจของศาลแขวงที่จะจัดตั้งใหม่ และให้เปิดทำการได้ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และในการนี้สมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรีให้สอดคล้องกัน โดยให้ศาลแขวงพระนครเหนือ มีเขตอำนาจในเขตดุสิตเฉพาะในแขวงบางซื่อ เขตบางกะปิ เขตบางเขน และเขตห้วยขวาง และให้ศาลแขวงดุสิต มีเขตอำนาจในเขตดุสิต นอกจากแขวงบางซื่อ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตพญาไท และเขตพระนคร

ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๙๓ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๒ แล้ว และมีผลตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ศาลแขวงดุสิต

เขตอำนาจศาลและสถานีตำรวจนครบาลในเขต

เขตอำนาจศาลแขวงดุสิต

๑. เขตดุสิต นอกจากแขวงบางซื่อ
๒. เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
๓. เขตพญาไท
๔. เขตพระนคร

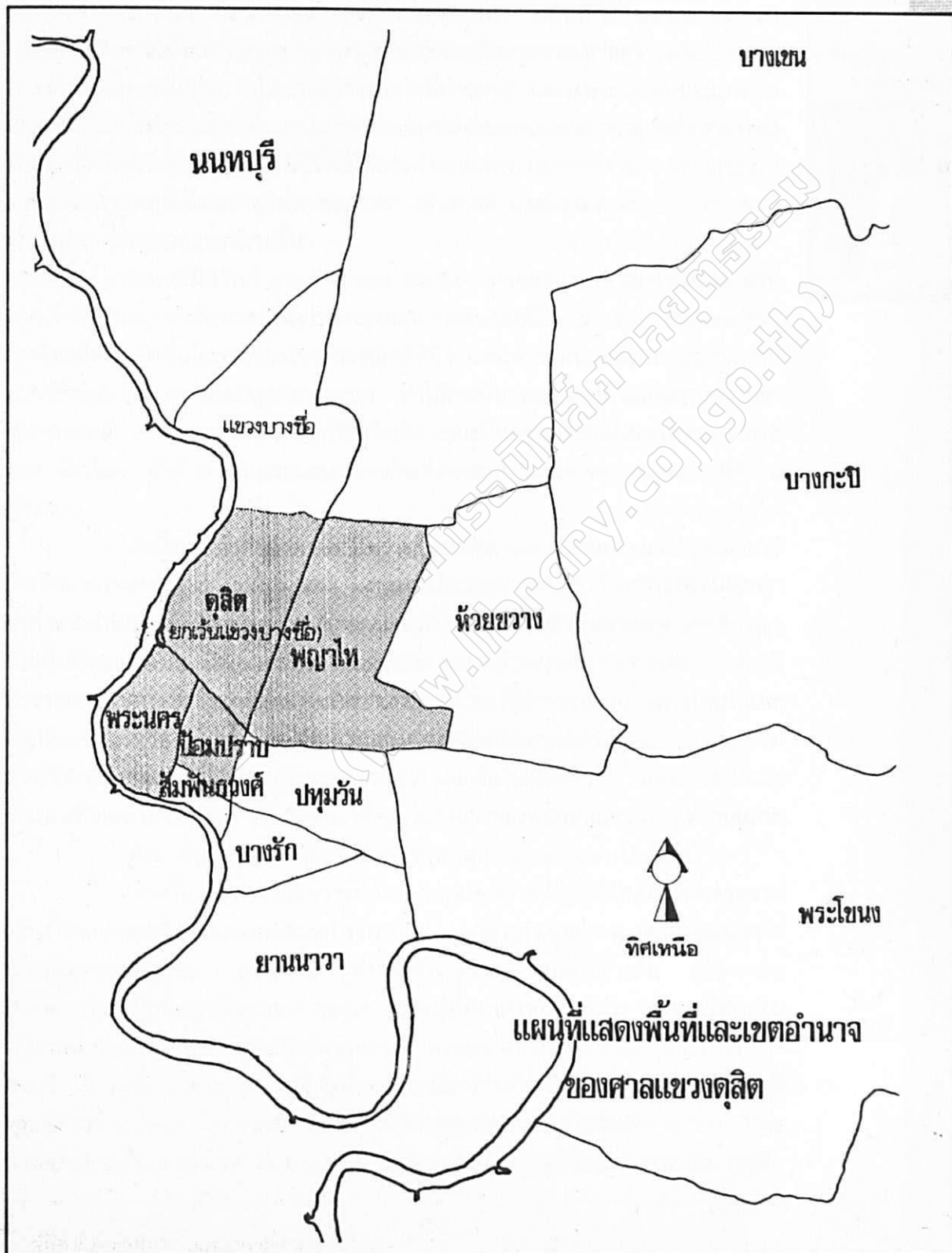
สถานีตำรวจนครบาลในเขต

๑. เขตดุสิต (นอกจากแขวงบางซื่อ)
 - ๑.๑ สถานีตำรวจนครบาลดุสิต
 - ๑.๒ สถานีตำรวจนครบาลสามเสน
 - ๑.๓ สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง
 - ๑.๔ สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน
๒. เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
 - ๒.๑ สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง
 - ๒.๒ สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย เขต ๑
 - ๒.๓ สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย เขต ๒
๓. เขตพญาไท
 - ๓.๑ สถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 - ๓.๒ สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ
 - ๓.๓ สถานีตำรวจนครบาลดินแดง
 - ๓.๔ สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน
๔. เขตพระนคร
 - ๔.๑ สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม
 - ๔.๒ สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง
 - ๔.๓ สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์
 - ๔.๔ สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง

หมายเหตุ

โทรศัพท์

สถานีตำรวจนครบาลดุสิต	๒๔๑๒๓๖๑-๒, ๒๔๑๕๐๔๓-๔
สถานีตำรวจนครบาลสามเสน	๒๔๑๑๖๖๔, ๒๔๑๑๙๔๖
สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง	๒๔๑๓๐๐๒, ๒๔๑๖๗๘๖
สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย เขต ๑	๒๒๑๑๘๓๕, ๒๒๔๒๖๑๐
สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย เขต ๒	๒๒๔๒๕๑๒, ๒๒๒๔๘๘๑
สถานีตำรวจนครบาลพญาไท	๒๔๖๑๑๙๖-๙, ๒๔๖๑๒๐๐-๑
สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ	๒๗๙๑๕๐๐, ๒๗๘๒๑๓๐
สถานีตำรวจนครบาลดินแดง	๒๔๕๕๙๐๔-๕, ๒๔๕๒๖๕๑
สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม	๒๔๑๘๗๘๖, ๒๔๑๘๕๗๔
สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	๒๒๓๒๘๕๕-๗
สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์	๒๒๑๐๘๑๑, ๒๒๑๙๘๖๑
สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน	๕๘๕๑๖๔๘-๙
สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน	๓๑๘๑๘๒๑, ๓๑๘๑๘๒๒

ความเป็นมาของการจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง

พิเศษ อิทธิธรรมวินิจ *

ตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๑ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) กระทรวงยุติธรรมได้จัดทำโครงการปรับปรุงงานศาลแขวงในกรุงเทพมหานคร และได้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าว โดยก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลแขวงพระนครเหนือและศาลแขวงพระนครใต้จัดตั้งสาขาของศาลแขวงพระนครใต้ที่เขตพระโขนง และจัดตั้งสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชัน ซึ่งเป็นผลให้การทำงานและการบริหารงานของศาลแขวงในกรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการศาลแขวงมากขึ้น

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๒๖ ศาลแขวงพระนครใต้ได้มีคำสั่งที่ ๕/๒๕๒๖ เรื่อง กำหนดการนั่งพิจารณาของศาลแขวงพระนครใต้ ณ ที่ว่าการเขตพระโขนง ว่า โดยที่คดีที่เกิดขึ้นในเขตศาลแขวงพระนครใต้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก ประกอบกับความขัดข้องอันเนื่องมาจากปัญหาการจราจร ทำให้ศาลแขวงพระนครใต้ไม่สามารถพิจารณาพิพากษาคดี โดยเฉพาะคดีอาญาให้เสร็จเด็ดขาดไปโดยรวดเร็วสมดังเจตนารมณ์เท่าที่ควร จึงเป็นการจำเป็นที่ศาลแขวงพระนครใต้จะต้องออกไปนั่งพิจารณา ณ สถานที่อื่นในบางกรณี

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบกับมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงกำหนดให้มีการนั่งพิจารณา ณ ที่ว่าการเขตพระโขนง เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ สถานีตำรวจนครบาลบางนา สถานีตำรวจนครบาลประเวศ สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง และสถานีตำรวจท่าเรือ ซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน รวมทั้งทำการไต่สวนและมีคำสั่งจำคุกหรือรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าว กับคำร้องขอผิดฟ้องฝากขังและปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนเหล่านั้นด้วย ทั้งนี้ คำสั่งดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

จากนั้นกระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน พ.ศ. เพื่อดำเนินการตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔ ดังกล่าวข้างต้น ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเห็นว่า ศาลแขวงเดิมในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงสำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้กลายสภาพเป็นศาลแขวงตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจหรือ

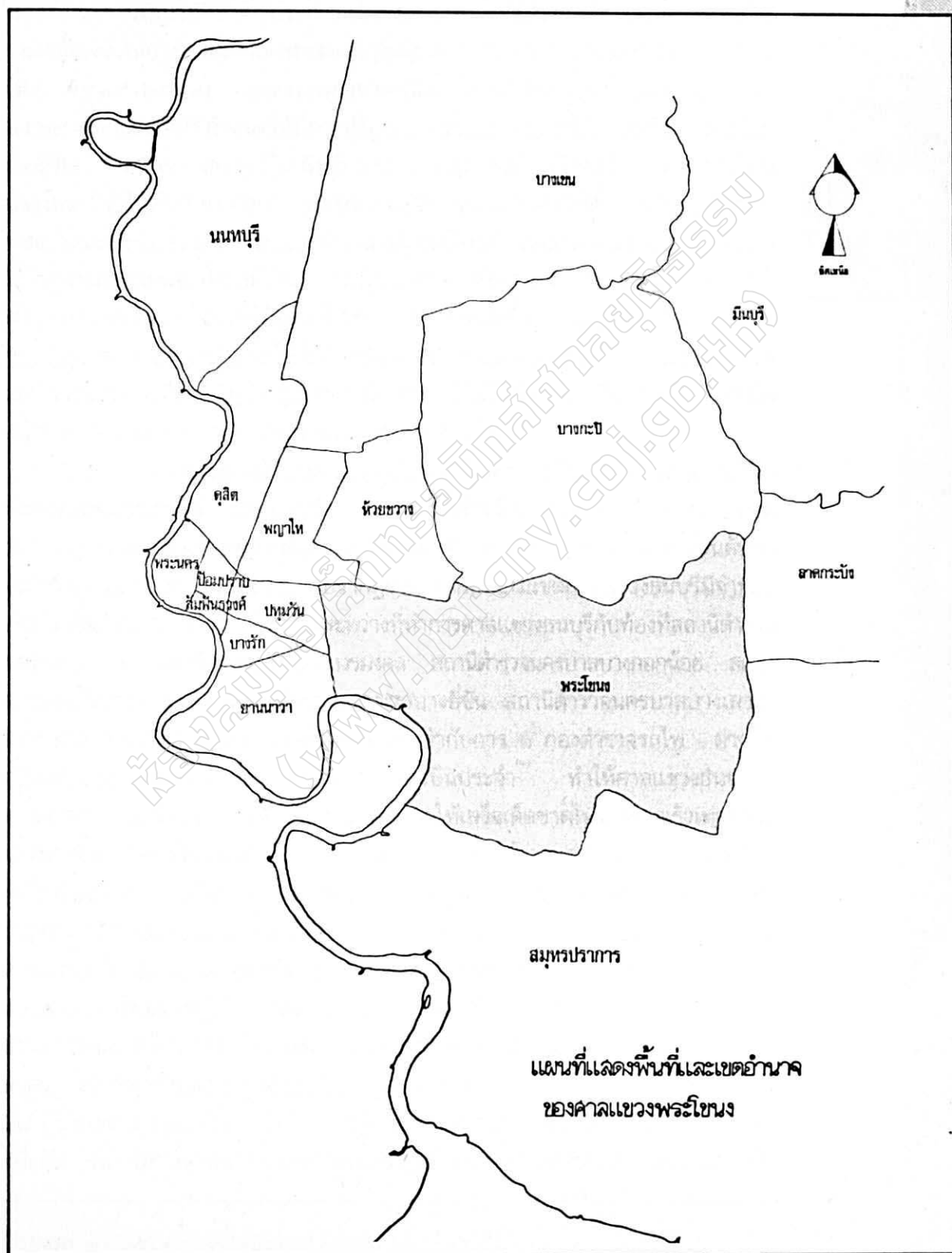

* ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระโขนง

เปิดทำการศาลแขวงแห่งใหม่ สามารถกระทำได้โดยการตราพระราชกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงยกร่างพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

พระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวมีหลักการในการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้มีเหตุผลอันสืบเนื่องมาจากโดยที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมากขึ้น และมีคดีความเข้ามาสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งเป็นศาลแขวงที่มีอยู่แล้วในกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานครไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีมรดกคดีและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชันเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วน of ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ไปเป็นเขตอำนาจของศาลแขวงที่จะจัดตั้งใหม่ และให้เปิดทำการได้ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และในการนี้สมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรีให้สอดคล้องกัน โดยให้ศาลแขวงพระนครใต้ มีเขตอำนาจในเขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ และเขตยานนาวา และให้ศาลแขวงพระโขนง มีเขตอำนาจในเขตพระโขนง

ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๕๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๒ แล้ว และมีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

การจัดตั้งศาลแขวงตลิ่งชัน

เรวัตร อิศราภรณ์ *

นโยบายที่สำคัญประการหนึ่งของกระทรวงยุติธรรมคือ โครงการปรับปรุงงานศาลแขวงในกรุงเทพมหานครตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) และแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) จึงได้กำหนดให้มีการปรับปรุงงานของศาลแขวงในกรุงเทพมหานครโดยการเปิดทำการ ณ สถานที่อื่นเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมในลักษณะเป็นสาขาของศาลแขวงนั้น เพื่อให้ศาลแขวงสามารถดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีให้เสร็จเด็ดขาดไปโดยรวดเร็วและยังช่วยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมได้รับความสะดวกและประหยัดในการมาติดต่อราชการกับศาลแขวงมากยิ่งขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพทั้งนี้เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ตกเป็นผู้ต้องหาให้ได้รับบริการจากศาลโดยสะดวกรวดเร็ว และเป็นธรรม สมดังเจตนารมณ์ของการจัดตั้งศาลแขวงซึ่งได้กำหนดให้มีวิธีพิจารณาคดีเป็นพิเศษ สำหรับคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวงแตกต่างจากศาลอื่น

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดที่ทำการศาลแขวงธนบุรี^(๑) ที่ถนนเอกชัย ตรงข้ามโรงเรียนสิงหราชพิทยาคม แขวงบางบอน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๕ เป็นต้นมา จนถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๖ ปรากฏว่าคดีที่เกิดขึ้นในเขตศาลแขวงธนบุรีมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก ทั้งการคมนาคมระหว่างที่ทำการศาลแขวงธนบุรีกับท้องที่สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน สถานีตำรวจนครบาลบรมมจล สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง สถานีตำรวจนครบาลวัดจรก และแผนก ๑ กองกำกับการ ๒ กองตำรวจรถไฟ ต่างก็มีความขัดข้องอันเนื่องมาจากปัญหาการจราจรอยู่เป็นประจำ^(๒) ทำให้ศาลแขวงธนบุรีไม่สามารถพิจารณาพิพากษาคดีโดยเฉพาะคดีอาญาให้เสร็จเด็ดขาดไปโดยรวดเร็วเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังเป็นการไม่สะดวก เสียเวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับบรรดาคดีในการเดินทางมาติดต่อกับศาลแขวงธนบุรี เพื่อสนองนโยบายของกระทรวงยุติธรรมและเป็นการแก้ไขปัญหาคือขัดข้องดังกล่าว เพื่ออำนวยความสะดวกและความสะดวกแก่ประชาชน และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น ศาลแขวงธนบุรี (โดยนายภูเกียรติ สุนทรบุระ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงธนบุรี) ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบกับมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๖ เรื่อง กำหนดการนั่งพิจารณาของศาลแขวงธนบุรี ณ ที่ว่าการเขตตลิ่งชัน เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน

* ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงตลิ่งชัน

สถานีตำรวจนครบาลบรมมงคล สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง สถานีตำรวจนครบาลวัดรอก และแผนก ๑ กองกำกับการ ๒ กองตำรวจรถไฟซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน รวมทั้งทำการไต่สวนและมีคำสั่งคำร้องขอรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าวกับคำร้องขอมัดฟ้อง ผากซัง และปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนดังกล่าว ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป คำสั่งดังกล่าวมีลักษณะเป็นการตั้งศาลแขวงธนบุรี สาขา ณ ที่ว่าการเขตตลิ่งชัน ซึ่งการดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยได้รับความร่วมมือจาก กรมตำรวจ กรมอัยการ และกรมราชทัณฑ์กับได้รับความอนุเคราะห์จากกรุงเทพมหานครและเขตตลิ่งชันโดยนายวัฒนา กาญจนดุล หัวหน้าเขตให้ใช้โรงอาหารซึ่งเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชั้นครึ่ง ขนาดกว้างประมาณ ๑๐ เมตร ยาว ๑๕ เมตร และตั้งอยู่ทางด้านขวาที่ว่าการเขตตลิ่งชัน ปรับปรุงซ่อมแซมเป็นที่ทำการศาลแขวงสาขาทลิ่งชัน รวมเป็นเงินค่าปรับปรุงทั้งสิ้น ๕๓๔,๐๐๐ บาท ต่อมาวันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา นายพิภพ อะสีติรัตน์ ๗๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้เป็นประธานในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลแขวงธนบุรี ณ ที่ว่าการเขตตลิ่งชัน (ศาลแขวงธนบุรี สาขาทลิ่งชัน)^(๑) โดยมีนายโสภณ รัตนกร ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้กล่าวรายงาน ต่อมาวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๐ ศาลแขวงธนบุรี (โดยนายสุทิน ปัทมราชวิเชียร ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงธนบุรี) โดยความเห็นชอบจากนายสวัสดิ์ โชติพานิช ปลัดกระทรวงยุติธรรม ตามหนังสือที่ ยธ. ๐๔๐๔/๑๔๘๓๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๐ และได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีคำสั่งที่ ๖/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๐ เรื่องเปลี่ยนแปลงแก้ไขเขตอำนาจศาลแขวงธนบุรี (ตลิ่งชัน) ใหม่เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงธนบุรีสำเร็จลุล่วงไปโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งจะเป็นการอำนวยความสะดวกและความสะดวกแก่ประชาชนและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการยุติธรรมจึงได้ขยายเขตอำนาจการพิจารณาของศาลแขวงธนบุรี ณ ที่ว่าการเขตตลิ่งชันเพิ่มอีก ๒ แห่ง เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่เกิดขึ้นในท้องที่ที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลบางโพ (เฉพาะในเขตลำน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่เชิงสะพานพระรามหก ถึงคลองบางจากเชิงสะพานกรุงธน) และ สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง ซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน รวมทั้งทำการไต่สวนและมีคำสั่งคำร้องขอรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าวกับคำร้องขอมัดฟ้อง ผากซังและปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔) และแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔)

กำหนดโครงการปรับปรุงงานศาลแขวงชั้นที่ ๒ ต่อไปคือ ยกฐานะศาลแขวงสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชันขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูปแล้วก็จะทำให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลแขวงได้ทั้งหมด โดยไม่จำกัดเฉพาะคดีอาญาที่จำเลยให้การรับสารภาพหรือการพิจารณาคำร้องขอผิดฟ้องและฝากขังจะทำให้คดีที่จะขึ้นสู่ศาลเพิ่มขึ้นมาก ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องในคดีซึ่งตามปกติมักได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากการจราจรติดขัดไม่สามารถเดินทางไปถึงศาลได้ตามกำหนดนัดพิจารณา นอกจากนั้นแล้วยังเป็นการกระจายงานของศาลแขวงออกไปตามท้องที่ต่าง ๆ ทำให้ศาลแขวงแต่ละแห่งเป็นหน่วยงานขนาดเล็กอันจะส่งผลให้การบริหารงานศาลเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและคล่องตัว สมความมุ่งหมายของลักษณะการตั้งศาลแขวง ประกอบกับศาลแขวงธนบุรีสาขาทลิ่งชัน มีสถานตำรวจและหน่วยงานการสอบสวนที่อยู่ในเขตอำนาจ ๑๐ สถานี สถิติคดีและประชาชนเพิ่มสูงขึ้น^(๖) ที่ทำการคับแคบมีห้องพิจารณา ๑ ห้อง ห้องพักผู้พิพากษา ๑ ห้อง ห้องเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ ห้อง และห้องเก็บสำนวน พัสตุ ครุภัณฑ์ ๑ ห้อง การคมนาคมไม่สะดวกเพราะมีรถประจำทางผ่านเพียงสองสายคือสาย ๗๔ และ ๘๓ ถนนหน้าศาลคับแคบและไม่มีบริเวณเป็นสัดส่วน กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน พ.ศ. เพื่อดำเนินการตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔ ในโครงการปรับปรุงศาลแขวงซึ่งจัดไว้ในลำดับที่ ๑ ของโครงการทั้งหมด ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลแขวงเดิมในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงสำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้กลายสภาพเป็นศาลแขวงตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๔ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจหรือเปิดทำการศาลแขวงแห่งใหม่ สามารถกระทำได้โดยการตราพระราชกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงยกร่างพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผลว่าโดยที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมากขึ้นและมีคดีความเข้ามาสู่การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงธนบุรีซึ่งเป็นศาลแขวงที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานครไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความ

สะดวกรวดเร็วในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชันเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วน ๑ ศาลแขวงธนบุรีไปเป็นเขตอำนาจของศาลแขวงตลิ่งชันที่จะจัดตั้งใหม่และให้เปิดทำการได้ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และในการนี้สมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจ ๑ ศาลแขวงธนบุรีให้สอดคล้องกันจึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงเขตดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๒ ขึ้น บัดนี้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๙๓ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๒ แล้วทั้งนี้จะมีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ศาลแขวงตลิ่งชันมีเขตอำนาจในเขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม^(๔) กระทรวงยุติธรรมได้จัดอัตรากำลังผู้พิพากษา ๔ นาย ส่วนอาคารสถานที่ทำการของศาลแขวงตลิ่งชันนั้นได้ปรับปรุงใช้อาคารของสถานรักษาและจำนายทรัพย์สินกรมบังคับคดี ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ ๗ ไร่ ๑ งาน ๕๓ ตารางวา เป็นที่ทำการ

เอกสารประกอบหมายเลข (๑)

สภาพภูมิศาสตร์ และประชากร (ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙)

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ	เขตท้องที่คลังชั้น เขตบางกอกน้อย ติดกับ จังหวัดนนทบุรี
ทิศใต้	เขตท้องที่ราษฎร์บูรณะและติดกับจังหวัด สมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	เขตบางขุนเทียนติดกับทะเลด้านอ่าวไทย เขตท้องที่บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ เขต คลองสาน เขตราษฎร์บูรณะติดกับแม่น้ำ เจ้าพระยา
ทิศตะวันตก	เขตบางขุนเทียน เขตหนองแขม ติดกับ จังหวัดสมุทรสาคร เขตคลังชั้นติดกับนคร- ปฐมและสมุทรสาครบางส่วน

ภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นส่วน มีคลองที่สำคัญ ๆ เป็นหลักในการคมนาคมและการ
เกษตร ได้แก่ คลองบางกอกน้อย คลองมอญ คลองชักพระ คลองบางระมาด คลองบางพรหม
คลองบางน้อย คลองบางเชือกหนัง คลองบางแวก คลองบางกอกใหญ่ คลองราชมนตรี

อาชีพ ประชาชนส่วนมากประกอบอาชีพทำสวนผัก ผลไม้ สวนดอกไม้ ค้าขายผลิตผลทางการเกษตรและรับจ้าง

พื้นที่และประชากร

เขต	พื้นที่ ตร.กม.	ประชากร
ธนบุรี	๘.๖๒๖	๒๗๓,๕๔๒
บางกอกน้อย	๒๓.๓๐๔	๒๘๖,๔๑๘
บางกอกใหญ่	๖.๑๘	๑๐๗,๓๔๒
ตลิ่งชัน	๗๙.๖๙๘	๘๖,๕๐๑
บางขุนเทียน	๑๘๑.๑๕๖	๒๕๖,๕๘๒
หนองแขม	๔๘.๒๘๓	๕๙,๒๑๔
ราษฎร์บูรณะ	๔๒.๘๗๔	๑๓๖,๖๕๓
ภาษีเจริญ	๕๓.๙๔๗	๒๒๐,๗๙๖
คลองสาน	๖.๐๕๑	๑๔๒,๑๙๔

การแบ่งเขตการปกครองเป็นเขตและแขวง

เขตตลิ่งชัน

๑. แขวงตลิ่งชัน	๒. แขวงนิมพลี
๓. แขวงคลองชักพระ	๔. แขวงบางเขื่อนขันธ์
๕. แขวงบางระมาด	๖. แขวงบางพรม
๗. แขวงศาลาธรรมสพน์	๘. แขวงทวีวัฒนา

เขตบางกอกน้อย

๑. แขวงศิริราช	๒. แขวงบ้านช่างหล่อ
๓. แขวงบางขุนศรี	๔. แขวงบางยี่ขัน
๕. แขวงบางขุนนนท์	๖. แขวงบางบำหรุ
๗. แขวงบางพลัด	๘. แขวงบางอ้อ

เขตบางขุนเทียน

๑. แขวงแสมดำ	๒. แขวงท่าข้าม
๓. แขวงบางมด	๔. แขวงจอมทอง
๕. แขวงบางค้อ	๖. แขวงบางขุนเทียน
๗. แขวงบางบอน	

เขตราษฎร์บูรณะ

๑. แขวงบางมด	๒. แขวงทุ่งครุ
๓. แขวงบางปะกอก	๔. แขวงราษฎร์บูรณะ

เขตธนบุรี

๑. แขวงหิรัญบุรี	๒. แขวงบางยี่เรือ
๓. แขวงวัดกัลยาณ์	๔. แขวงตลาดพลู
๕. แขวงบุคคโล	

เขตคลองสาน

๑. แขวงคลองสาน	๒. แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา
๓. แขวงคลองตันไทร	๔. แขวงบางลำภูล่าง

เขตบางกอกใหญ่

๑. แขวงวัดท่าพระ	๒. แขวงวัดอรุณ

เขตหนองแขม

๑. แขวงหนองแขม	๒. แขวงหลักสอง
๓. แขวงหนองค้างพลู	

เขตภาษีเจริญ

๑. แขวงบางแค	๒. แขวงปากคลองภาษีเจริญ
๓. แขวงบางจาก	๔. แขวงบางด้วน
๕. แขวงบางหว้า	๖. แขวงคูหาสวรรค์
๗. แขวงบางแวก	๘. แขวงบางไผ่
๙. แขวงคลองขวาง	๑๐. แขวงบางแคเหนือ

เอกสารประกอบหมายเลข (๒)

สถิติคดีอาญาและคำร้องคัดฟ้องฝากขังของสถานีตำรวจนครบาลทั้ง ๘ แห่ง
ในเขตศาลแขวงธนบุรี (ตลิ่งชัน)

ปี พ.ศ.๒๕๒๖ ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๖

สถานีตำรวจนครบาล	คดีอาญา	คัดฟ้องฝากขัง
บางพลัด	๓๘๙	๓๒
บางกอกน้อย	๓๗๗	๘๔
บางยี่ขัน	๓๒๙	๖๔
วัดรวก (บางขุนนนท์)	๑๕๕	๔๘
บวรมงคล	๘	-
ตลิ่งชัน	๘๔	๒๑
บางเสาธง	๑๙๔	๒๐
แผนก ๑ กก. ๒ รฟ	๑๗	-
รวม	๑,๕๕๓	๒๖๓

รวมทั้งหมด ๑,๘๒๒ เรื่อง

เอกสารประกอบหมายเลข (๓)

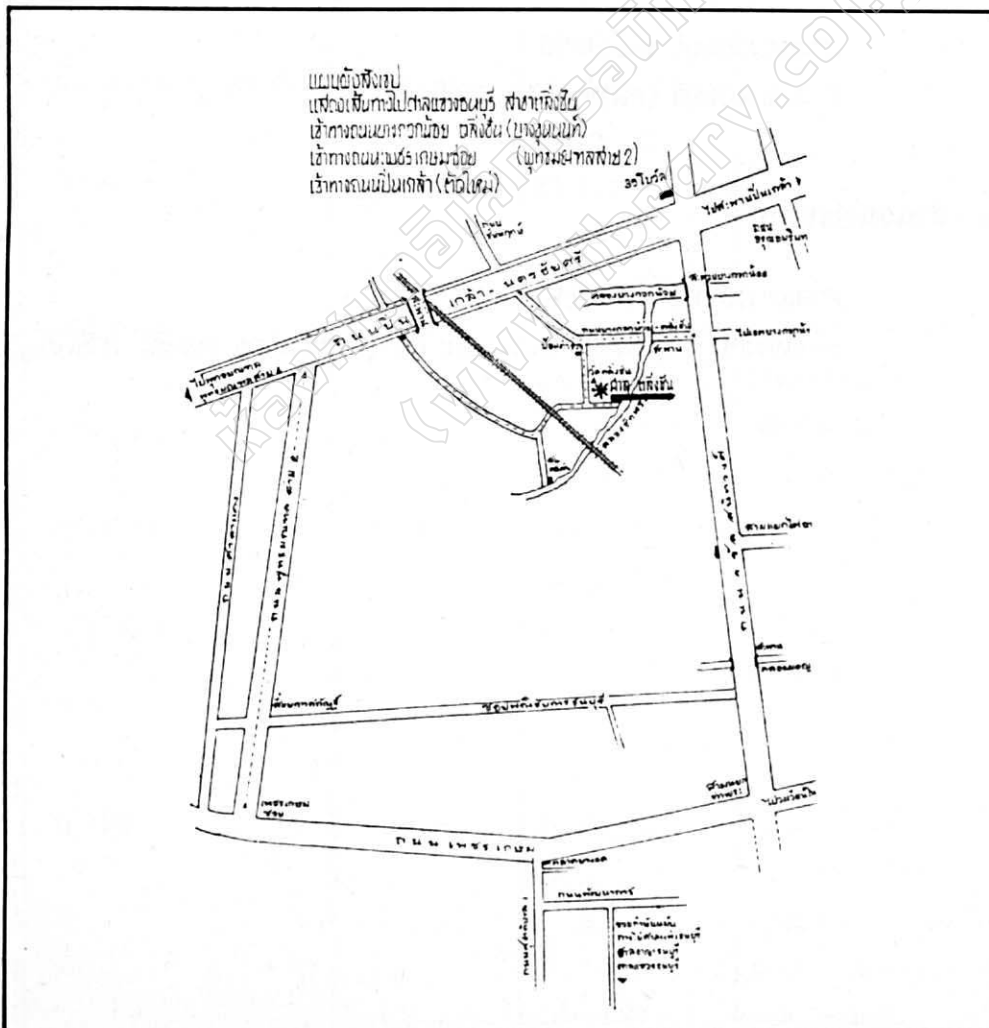
ทำเลที่ตั้งของศาลแขวงธนบุรีสาขาศลิ่งชั้น

ตั้งอยู่ในบริเวณที่ทำการเขตสลิ่งชั้น เนื้อที่อาคารตึกสองชั้น ชั้นล่างเนื้อที่ประมาณ ๑๖๐ ตร.ม. ชั้นบนประมาณ ๘๕ ตร.ม. ไม่มีบริเวณรอบอาคารที่จะใช้ประโยชน์

สถานที่ตั้ง ถนนชักรพระ แขวงสลิ่งชั้น เขตสลิ่งชั้น กรุงเทพมหานคร

การคมนาคม รถเมล์สาย ๗๙, ๘๓

รถเมล์สาย ๑๒๔, ๑๒๕, ๑๒๗, ๑๒๘, ๑๔๖ ผ่านสถานีตำรวจนครบาล สลิ่งชั้นต่อรถสองแถวและรถสองแถวขึ้นที่บางขุนนนท์ มีสายบางขุนนนท์ - สลิ่งชั้น บางขุนนนท์ - วัดทอง บางขุนนนท์ - วัดประดู่

เอกสารประกอบหมายเลข (๔)

๑. จำนวนคดีที่เกิด

ชื่อศาล	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๗	๒๕๒๘	๒๕๒๙	๒๕๓๐
ศาลแขวงธนบุรี	๑๔,๒๑๔	๑๒,๙๙๖	๑๕,๐๗๖	๑๓,๙๘๕	๑๐,๔๑๖	๙,๑๔๘
ศาลแขวงธนบุรี (ตลิ่งชัน)	-	๔๙๗	๒,๑๗๓	๒,๔๕๗	๒,๐๗๘	๒,๐๕๘

๒. จำนวนสถานีตำรวจ

ศาลแขวงธนบุรี ๒๒ สถานี

ศาลแขวงธนบุรี (ตลิ่งชัน) ๑๐ สถานี

๓. จำนวนประชากร

ศาลแขวงธนบุรี ๙๗๕,๕๒๗ คน

ศาลแขวงธนบุรี (ตลิ่งชัน) ๕๙๓,๖๔๕ คน (บางกอกน้อย ตลิ่งชัน ภาษีเจริญ)

สถานีตำรวจและหน่วยงานการสอบสวนอื่น
ที่อยู่ในเขตอำนาจศาลแขวงธนบุรี (ตลิ่งชัน)

สถานีตำรวจ นครบาล	อยู่ในเขต	โทรศัพท์	หมายเหตุ
บางกอกน้อย	บางกอกน้อย	๔๑๑๓๐๓๕-๘,	
บางยี่ขัน	”	๔๑๑๕๐๒๗	
วัดรวก (บางขุนนนท์)	”	๔๒๔๑๗/๓๔,	
บางพลัด	”	๔๒๔๑๔๔๐,	
บวรมงคล	”	๔๒๓๐๒๕๑	
บางเสาธง	”	๔๑๑๓๔๐๘,	
ศาลาแดง	”	๔๑๑๓๐๑๐	
บางโพ	”	๔๒๔๓๒๘๖,	
		๔๒๔๑๑๐๘,	
		๔๒๓๐๒๔๙-๕๐	
		๔๒๔๐๘๘๑,	เฉพาะในลำน้ำเจ้า
		๔๒๔๗/๒๕	พระยาตั้งแต่คลองบาง
			จากถึงเชิงสะพานกรุง-
			ธนถึงคลองบางกอกน้อย
	ภาษีเจริญ	๔๑๒๕๐๒๑,	
	”	๔๑๒๔๒๕๖	
	”	๔๒๑๑๙๕๑	เพิ่มเติมตามคำสั่ง
			ศาลแขวงธนบุรีที่ ๖/
			๒๕๓๐ ลงวันที่ ๑๒
			กรกฎาคม ๒๕๓๐
	ดุสิต	๕๘๕๗/๔๖๐,	เฉพาะในเขตลำน้ำ
		๕๘๕๐๖๓๘	เจ้าพระยาตั้งแต่เชิง
			สะพานพระรามหกถึง
			คลองบางจากเชิง
			สะพานกรุงธน

สถานีตำรวจนครบาล	อยู่ในเขต	โทรศัพท์	หมายเหตุ
ตลิ่งชัน	ตลิ่งชัน	๔๒๔๐๘๘๐, ๔๒๔๔๗/๖๐	เพิ่มใหม่ตามคำสั่ง ศาลแขวงธนบุรีที่ ๖/ ๒๕๓๐
แผนก ๑ กองกับการ ๒ กองบังคับการตำรวจรถไฟ	บางกอกน้อย	๔๔๑๓๑๐๗	

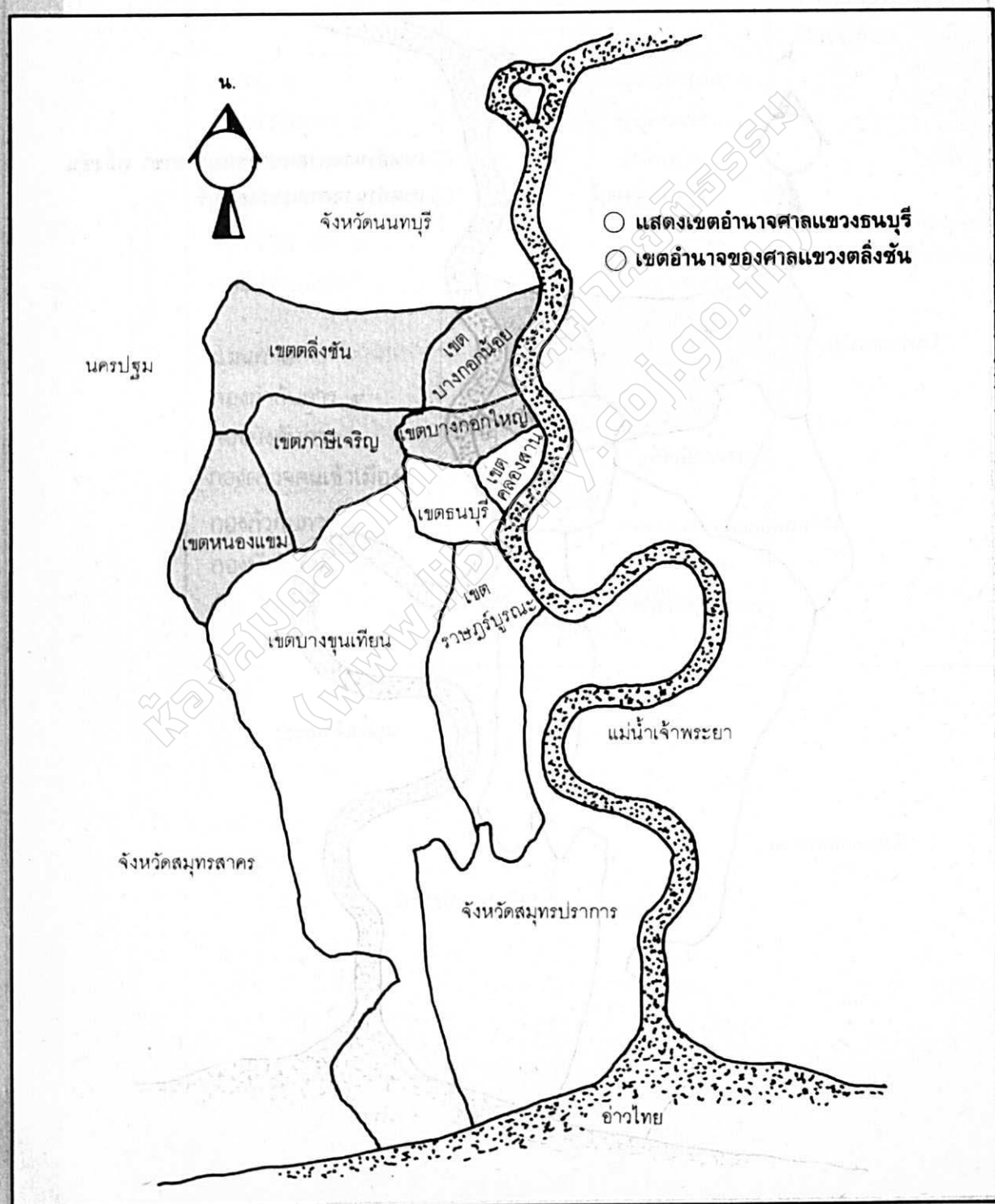
**สถานีตำรวจและหน่วยงานการสอบสวนอื่น
ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลแขวงธนบุรี**

สถานีตำรวจ นครบาล	อยู่ในเขต	โทรศัพท์	หมายเหตุ
บางกอกใหญ่	บางกอกใหญ่	๔๖๕๐๕๒๑, ๔๖๕๐๖๘๙, ๔๖๕๕๕๘๕	
ท่าพระ	”	๔๖๗๑๕๔๕, ๔๖๗๐๕๓๑	
บางยี่เรือ	ธนบุรี	๔๖๖๑๑๗๙๙, ๔๖๖๗๘๗๓, ๔๖๕๐๕๒๓	
ตลาดพลู	”	๔๖๖๐๐๒๖, ๔๖๖๐๕๔๑, ๔๖๕๕๒๐๐	
บุปผาราม	ธนบุรี คลองสาน	๔๖๖๑๑๕๐, ๔๖๕๐๕๒๐, ๔๖๖๗๘๕๘, ๔๖๕๗๘๘๘	

สถานีตำรวจนครบาล	อยู่ในเขต	โทรศัพท์	หมายเหตุ
สมเด็จพระเจ้าพระยา	,,	๔๓๗๕๔๑๐, ๔๓๗๖๖๕๓, ๔๓๗๒๑๖๔, ๔๓๗๕๖๗๕	เฉพาะในลำน้ำเจ้า พระยาตั้งแต่ปากคลอง บางกอกน้อยถึงปาก คลองบางปะแก้ว
สำหรับ	,,	๔๖๘๐๖๒๕, ๔๖๘๐๖๕๒	
บุคคล	ธนบุรี	๔๖๘๑๖๓๘-๙,	
ปากคลองสาน	ราษฎร์บูรณะ	๔๖๘๘๐๐๓	
	คลองสาน	๔๓๗๒๑๑๑, ๔๓๗๑๖๗๑	
ราษฎร์บูรณะ	ราษฎร์บูรณะ	๔๒๗๖๒๓๕, ๔๒๗๕๕๒๑, ๔๒๗๗๑๙๓	
ทุ่งครุ	,,	๔๒๗๕๐๑๕, ๔๒๗๖๕๙๙	
บางมด	บางขุนเทียน	๔๖๐๐๓๓๔, ๔๖๐๐๓๓๗, ๔๖๘๕๗๙๙	
บางขุนเทียน	บางขุนเทียน	๔๑๕๐๖๖๖, ๔๑๕๓๐๐๔, ๔๑๕๐๖๗๑	
ท่าข้าม	,,	๔๑๕๑๕๗๒, ๔๑๕๑๕๗๔	
ภาษีเจริญ	ภาษีเจริญ	๔๑๓๑๑๑๔, ๔๑๓๑๑๑๘	
หนองแขม	หนองแขม	๔๒๐๑๓๐๓, ๔๒๐๒๔๒๗, ๔๒๐๒๓๔๘-๙	
หลักสอง	ภาษีเจริญ, หนองแขม	๔๒๑๑๙๙๖, ๔๒๑๑๒๖๔, ๔๑๓๑๑๔๘	

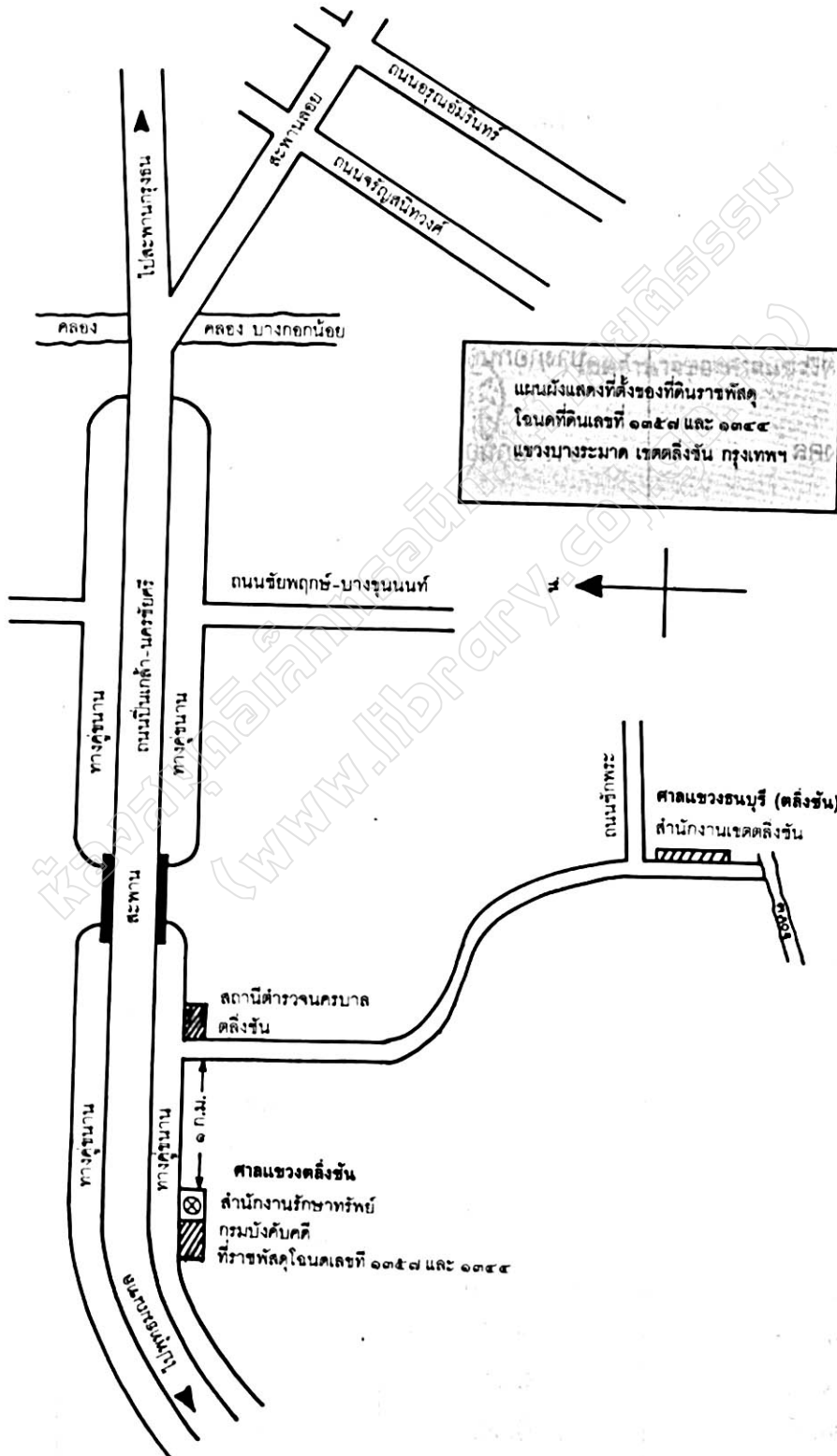
สถานีตำรวจนครบาล	อยู่ในเขต	โทรศัพท์	หมายเหตุ
บางคอแหลม	ยานนาวา	๒๘๙๒๓๕๓, ๒๘๙๐๖๑๐	เฉพาะในลำน้ำเจ้า พระยาตั้งแต่คลอง บางปะแก้วถึงคลอง วัดแจ้งร้อน
แผนก ๒ กองกำกับการ ๒ กองปราบปราม		๒๒๔๖๗/๑๕-๖, ๒๒๓๐๙๔๖, ๒๒๓๐๗/๖๔	
แผนก ๔ กองกำกับการ ๒ กองปราบปราม		๒๒๒๕๑๕๑, ๒๒๒๔๘๒๗, ๒๒๔๖๔๔๓, ๒๒๑๑๓๙๘	
แผนก ๒ กองกำกับการ ๔ กองบังคับการ กองตรวจคนเข้าเมือง		๒๘๖๙๐๓๗	
กองกำกับการ ๑ กองบังคับการ ตำรวจป่าไม้		๕๗๙๑๕๑๗, ๕๗๙๑๕๑๘, ๕๗๙๑๕๒๒	

แผนที่แสดงพื้นที่และเขตอำนาจของศาลแขวงธนบุรี
และเขตอำนาจศาลแขวงตลิ่งชัน (ใหม่)

สถานีตำรวจและหน่วยงานการสอบสวนอื่นที่ขึ้นกับศาลแขวงตลิ่งชัน

ลำดับ	สถานีตำรวจ นครบาล	อยู่ในเขต	หมายเหตุ
๑.	บางกอกน้อย	บางกอกน้อย	เขตติดต่ออำเภอบางกรวย นนทบุรี เฉพาะในลำน้ำเจ้าพระยาดั้งแต่คลองบางจากเชิงสะพานกรุงธนถึงคลองบางกอกน้อย
๒.	บางยี่ขัน	บางกอกน้อย	
๓.	วัดรวก (บางขุนนนท์)	บางกอกน้อย	
๔.	บางพลัด	บางกอกน้อย	
๕.	บวรมงคล	บางกอกน้อย	
๖.	บางเสาธง	ภาษีเจริญ ตลิ่งชัน	เขตติดต่ออำเภอบางกรวย นนทบุรี และ อำเภอ นครไชยศรี นครปฐม
๗.	ตลิ่งชัน		
๘.	แผนก ๑ กองกำกับการ ๒ กองบังคับการ ตำรวจรถไฟ	ดุสิต	
๙.	บางโพ		
๑๐.	ศาลาแดง	ภาษีเจริญ	
๑๑.	ท่าพระ	บางกอกใหญ่	เฉพาะในเขตลำน้ำเจ้าพระยาดั้งแต่เชิงสะพานพระรามหกถึงคลองบางจากเชิงสะพานกรุงธนเขตติดต่ออำเภอนครไชยศรี นครปฐม
๑๒.	บางกอกใหญ่	บางกอกใหญ่	
๑๓.	ภาษีเจริญ	ภาษีเจริญ	
๑๔.	หลักสอง	ภาษีเจริญ	
๑๕.	หนองแขม	หนองแขม	

คำชั้ดทอด

คักดี สนนงชาดี *
จันทวธิ์น วรทัต **

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ บัญญัติห้ามมิให้
โจทก์อ้างจำเลยเป็นพยาน ข้อห้ามตามมาตรานี้ย่อมรวมถึงห้ามโจทก์ในคดีที่มีจำเลยหลาย
คนอ้างจำเลยคนหนึ่งเป็นพยานยันจำเลยอีกคนหนึ่งด้วยโดยมีเหตุผลข้อหนึ่งว่า จำเลยที่
ถูกอ้างเป็นพยานนั้นอาจแกล้งเบิกความชั้ดทอดจำเลยอีกคนหนึ่ง เพื่อเป็นทางให้ตนได้รับ
โทษน้อยลงหรือไม่ต้องรับโทษ หรือพ้นความผิดไปเลย

ในเรื่องคำชั้ดทอดของจำเลยหรือผู้ที่กระทำความผิดด้วยกันกับจำเลยนี้ ศาล
ฎีกาได้วางแนววินิจฉัยเกี่ยวกับน้ำหนักในการรับฟังไว้ โดยแยกตามประเภทคำชั้ดทอดดังนี้

๑. คำชั้ดทอดของจำเลยด้วยกัน

๒. คำชั้ดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่มีได้ถูกฟ้องเป็น
จำเลย ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น

- ๒.๑ คำชั้ดทอดชั้นสอบสวนของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลย
- ๒.๒ คำเบิกความชั้ดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลย

๑. คำชั้ดทอดของจำเลยด้วยกัน

น้ำหนักในการรับฟังคำชั้ดทอดของจำเลยด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นคำชั้ดทอดที่
ได้ให้ไว้ต่อผู้อื่น ให้การไว้ในชั้นสอบสวน หรือที่ได้มาจากคำเบิกความในศาลนั้น ศาลฎีกา
วางหลักไว้ว่าจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อลงโทษไม่ได้เลย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๔๘/๒๔๘๗ คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยคนหนึ่ง
ที่ให้การชั้ดทอดจำเลยอีกคนหนึ่งนั้นใช้ยันได้เฉพาะผู้ให้การ จะใช้ประกอบการพิจารณา
เพื่อลงโทษจำเลยคนอื่นไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๙/๒๔๙๐ ในคดีอาญา ศาลจะฟังคำเบิกความของ
จำเลยคนหนึ่งซึ่งอ้างตนเองเป็นพยานมาลงโทษจำเลยอื่นในคดีเดียวกันไม่ได้ เพราะเป็น
เรื่องระหว่างโจทก์กับจำเลยคนนั้น

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๙๙/๒๔๙๗ คดีรับของโจร คำของจำเลยที่ ๑ บอก
ตำรวจผู้จับกุมว่า ชื่อของกลางจากจำเลยที่ ๒ เป็นคำบอกเล่าและคำชั้ดทอดระหว่างผู้
ร้าย ฟังยันจำเลยที่ ๒ มิได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๑๓/๒๔๑๔ คำชั้ดทอดของจำเลยด้วยกันย่อมฟังเป็น
หลักฐานยันจำเลยไม่ได้

* รองประธานศาลฎีกา

** ผู้พิพากษาประจำกระทรวง ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๓/๒๕๑๗ เมื่อจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เบิกความเป็นพยาน ศาลชั้นต้นไม่ยอมให้ทนายจำเลยที่ ๓ ชักค้ำ เป็นกรดำเนินการกระบวนพิจารณาที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๓ แต่เมื่อศาลไม่ได้นำคำเบิกความของจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ มาวินิจฉัยให้เป็นโทษแก่จำเลยที่ ๓ ก็หากระทบกระเทือนการรับฟังคำพยานทำให้จำเลยที่ ๓ เสียเปรียบไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๘๑/๒๕๒๑ พยานโจทก์ได้รับคำบอกเล่ามาจากจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นจำเลยคนหนึ่งในคดีนี้ จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานยันจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นจำเลยในคดีเดียวกันไม่ได้ ส่วนที่จำเลยที่ ๒ เบิกความว่าจำเลยที่ ๑ เป็นคนยิงตนนั้น ก็เป็นคำเบิกความของจำเลยที่ ๒ ซึ่งอ้างตนเองเป็นพยานนำสืบต่อสัจคดีของตน เป็นเรื่องระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๒ โดยเฉพาะ จะรับฟังลงโทษจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นจำเลยด้วยกันไม่ได้เช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๕๓/๒๕๒๑ คำให้การขัดทอดของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในชั้นสอบสวนว่าจำเลยที่ ๑ ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยนั้น จะใช้ยันเพื่อลงโทษจำเลยที่ ๑ ด้วย หาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑/๒๕๓๐ คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ซึ่งมีข้อความขัดทอดไปถึงจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ว่าเป็นผู้จ้างให้ฆ่าผู้ตาย เป็นพยานชั้นสอง และเป็นคำขัดทอดระหว่างคนร้ายด้วยกัน จะนำมาฟังประกอบคดีในศาลชั้นแรก จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ได้ คงใช้เป็นพยานหลักฐานได้เฉพาะตัวผู้ให้การเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๙/๒๕๓๒ คำเบิกความของเจ้าพนักงานตำรวจว่าระหว่างทางที่พาจำเลยที่ ๑ ไปค้นหาของกลาง จำเลยที่ ๑ บอกว่า จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ยิงผู้ตายแล้วนำอาวุธปืนที่ใช้อยู่ให้จำเลยที่ ๑ ไปซ่อนเสีย เป็นเพียงพยานที่ได้รับคำบอกเล่าจากจำเลยที่ ๑ ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับจำเลยที่ ๒ ขัดทอดถึงจำเลยที่ ๒ จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานยันจำเลยที่ ๒ หาได้ไม่

เหตุผลที่ศาลไม่รับฟังคำขัดทอดของจำเลยด้วยกันเป็นไปตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าเป็นผลจากการตีความบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ และเพราะผู้ที่ถูกฟ้องคดีเป็นจำเลยย่อมมีความเกรงกลัวต่อความผิดและโทษที่จะได้รับ การให้การหรือเบิกความขัดทอดจำเลยอื่นอาจจะมีได้เป็นไปตามความจริง แต่เพื่อปิดความรับผิดชอบหรือเพื่อให้ตนได้รับโทษน้อยลงหรือพ้นโทษไปเลย และอาจเป็นการขัดทอดเพื่อแก่งแย่งจำเลยอื่นให้พลอยรับผิดชอบด้วย ทั้งกรณีที่ได้ขัดทอดไว้ต่อผู้อื่นหรือในชั้นสอบสวนยังถือได้ว่า เป็นพยานบอกเล่าซึ่งโดยหลักแล้วจะรับฟังไม่ได้ เพราะมิได้กระทำต่อหน้าศาลและต่อหน้าจำเลย เป็นคำให้การที่พยานมิได้สาบานตนตามลัทธิศาสนาต่อหน้าศาล มิได้ผ่านการถามค้านเพื่อกระจายข้อเท็จจริงสำหรับค้นคว้าหาความจริงโดยละเอียดตามกระบวนการความ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๑/๒๕๓๐)

เมื่อเหตุการณ์ห้ามรับฟังมีเช่นที่กล่าวนี้ หากโจทก์พิสูจน์ได้ว่าคำชั้ดทอดของจำเลยด้วยกันนั้นมิได้เกิดจากเหตุผลดังกล่าว ศาลก็อาจรับฟังคำชั้ดทอดนี้ลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๑ คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๑ แม้เป็นคำชั้ดทอดที่รับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ให้น้ำหนักได้ เพราะไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้รับประโยชน์จากการชั้ดทอดถึงจำเลยที่ ๒ แต่ประการใด ทั้งมีเหตุผลอยู่ในตัวว่า หากจำเลยที่ ๒ มิได้ร่วมกระทำความผิดก็ไม่น่าจะเป็นเหตุให้จำเลยที่ ๑ ให้การพาดพิงถึงจนกระทั่งเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานตำรวจวางแผนการให้จำเลยที่ ๑ นัดหมายให้จำเลยที่ ๒ ออกจากบ้านมาเพื่อพบตนและถูกจับได้ แสดงให้เห็นว่าคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๑ ในส่วนที่พาดพิงถึงจำเลยที่ ๒ มีความจริง

คำพิพากษาศาลฎีกานี้ชี้ให้เห็นแนววินิจฉัยใหม่ในการให้น้ำหนักคำชั้ดทอดของจำเลยด้วยกันซึ่งไม่ค่อยลงรอยกับหลักที่มีมาแต่เดิม โดยมีเหตุผลว่า เมื่อฟังได้ว่าเป็นคำชั้ดทอดที่มีได้กระทำให้ให้ผู้ชั้ดทอดพ้นผิดหรือได้รับประโยชน์แล้ว ก็น่าจะรับฟังได้ ซึ่งมีข้อน่าคิดอยู่ว่า การวินิจฉัยว่า ผู้ชั้ดทอดไม่ได้ชั้ดทอดให้ตนพ้นผิดหรือไม่ได้รับประโยชน์จากการชั้ดทอดเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนเพราะเป็นเรื่องที่อยู่ภายในจิตใจของผู้ชั้ดทอดจึงต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะคำชั้ดทอดในชั้นสอบสวนตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๑ ซึ่งเป็นพยานบอกเล่าด้วยแล้ว ยิ่งเป็นเรื่องที่น่าจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบยิ่งทีเดียว

อนึ่ง มีข้อสังเกตในเรื่องคำชั้ดทอดของจำเลยด้วยกัน ๓ ข้อดังนี้

๑.๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ เพียงแต่ห้ามมิให้โจทก์อ้างจำเลยในคดีเดียวกันเป็นพยาน แต่มิได้ห้ามอ้างจำเลยที่ถูกแยกฟ้องเป็นอีกคดีหนึ่ง ดังนั้นจำเลยที่ถูกแยกฟ้องนี้จึงอาจเบิกความชั้ดทอดจำเลยในคดีเดิม ซึ่งคำชั้ดทอดนี้ ศาลฎีกาได้วางหลักไว้ว่ารับฟังได้ แต่มีน้ำหนักน้อย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๐๒/๒๕๒๐ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ ที่บัญญัติห้ามมิให้โจทก์อ้างจำเลยเป็นพยานนั้น หมายถึงห้ามโจทก์อ้างตัวจำเลยเป็นพยานของโจทก์เท่านั้น ฉะนั้น ถึงแม้ จ. จะเคยถูกฟ้องร่วมกับจำเลยทั้งสามมาก่อน ศาลก็ได้สั่งให้แยกฟ้องจำเลยเป็นคดีใหม่ต่างหากจากคดีที่ จ. เคยถูกฟ้องร่วมกับจำเลยทั้งสาม โจทก์จึงอ้าง จ. เป็นพยานได้โดยขณะที่ จ. เบิกความเป็นพยานโจทก์ในคดีนี้ จ. มิได้อยู่ในฐานะจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๘๔/๒๕๒๓ คำเบิกความของผู้ร่วมกระทำความผิดซึ่งถูกแยกฟ้องเป็นอีกคดีหนึ่ง ถือว่าเป็นคำชั้ดทอดระหว่างผู้กระทำความผิดด้วยกัน มีน้ำหนักน้อย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๗๗/๒๕๓๐ โจทก์อ้างผู้ที่จำเลยใช้ให้กระทำความผิดซึ่งถูกฟ้องในอีกคดีหนึ่งมาเป็นพยานโจทก์ในคดีที่จำเลยถูกฟ้องฐานเป็นผู้ใช้ได้ ไม่ถือว่า

เป็นการอ้างจำเป็นเป็นพยานอันต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒

๑.๒ ผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยซึ่งถูกฟ้องศาลและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไปแล้ว โจทก์ย่อมอ้างเป็นพยานได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๓๑/๒๕๗๒ ผู้ซึ่งได้ถูกฟ้องหาว่ากระทำความผิดในกรณีเรื่องเดียวกันกับจำเลยและศาลได้ลงโทษไปก่อนแล้วคนละสำนวนคดีถึงที่สุดแล้วนั้น อ้างมาเบิกความยืนยันจำเลยได้ แต่ถ้าไม่มีพยานอื่นประกอบให้เป็นที่แน่นอนแล้ว ก็ฟังลงโทษจำเลยยังไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๖๘/๒๕๒๙ เมื่อ ต. จ. และพวกถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและกล่าวหาว่าร่วมกับจำเลยปล้นทรัพย์ ม. และ ต. กับพวกถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกแล้ว คำเบิกความของ ต. และ จ. ว่า จำเลยเป็นผู้วางแผนและร่วมกับพวกทำการปล้นทรัพย์ ม. จึงเป็นคำขัดทอดของผู้กระทำความผิดด้วยกัน มีน้ำหนักน้อย

คำเบิกความของจำเลยที่ถูกแยกฟ้องตามข้อสังเกต ๑.๑ และคำเบิกความของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยซึ่งถูกฟ้องศาลและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไปแล้ว ตามข้อสังเกต ๑.๒ ข้างต้นนี้พอจะเทียบได้กับคำเบิกความขัดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

๑.๓ ในคดีที่มีการรวมพิจารณา คำเบิกความของจำเลยคดีหนึ่งที่ขัดทอดจำเลยอีกคดีหนึ่ง ไม่ถือว่าเป็นการเบิกความในฐานะพยานโจทก์ จึงนำมาฟังลงโทษจำเลยในอีกคดีหนึ่งไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๓/๒๕๒๘ คำเบิกความของ ก. เป็นการขัดทอดจำเลยเพื่อให้ตนเองพ้นผิด เมื่อ ก. เบิกความเป็นพยานตนเองในฐานะที่เป็นจำเลยในอีกคดีหนึ่ง ซึ่งศาลชั้นต้นพิจารณาร่วมกับคดีนี้เท่านั้น หาใช่เป็นการเบิกความในฐานะเป็นพยานโจทก์ไม่ จึงเอาคำของ ก. มาฟังลงโทษจำเลยหาได้ไม่

๒. คำขัดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่มีได้ถูกฟ้องเป็นจำเลย

๒.๑ คำขัดทอดชั้นสอบสวนของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลย คำให้การในชั้นสอบสวนของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ให้การขัดทอดจำเลยนั้น ศาลฎีกาได้วางหลักไว้ว่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานลงโทษจำเลยไม่ได้ จะใช้ยันได้แต่เฉพาะตัวผู้ให้การ ซึ่งเหตุผลของการวางหลักนี้คงเทียบได้กับเหตุผลที่ศาลไม่รับฟังคำขัดทอดของจำเลยด้วยกันที่ได้ให้ไว้ต่อผู้อื่น หรือที่ได้ให้การไว้ในชั้นสอบสวนดังกล่าวมาแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๔๘/๒๔๘๗ คำให้การชั้นสอบสวนของผู้ที่ไปกระทำผิดด้วยกัน ซึ่งชั้ดคนอื่นนั้น แม้ผู้ให้การนั้นมีได้ถูกฟ้องก็ใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาเพื่อลงโทษจำเลยที่ถูกชั้ดไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๔๔/๒๔๐๐ คำชั้ดทอคของจำเลยด้วยกัน ฟังเป็นพยานหลักฐานยันจำเลยอื่นไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๔๓/๒๔๐๔ คำชั้ดทอคระหว่างคนร้ายด้วยกัน จะฟังมาประกอบคดีในศาลใช้ยันแก่จำเลยหาได้ไม่ จะใช้ยันเป็นหลักฐานได้ก็เฉพาะใช้ยันตัวผู้ให้การเฉพาะตัว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๑/๒๔๓๐ คำชั้ดทอคระหว่างคนร้ายด้วยกันจะฟังมาประกอบคดีในศาลใช้ยันแก่จำเลยหาได้ไม่ จะใช้ยันเป็นหลักฐานได้ก็เฉพาะต่อตัวผู้ให้การโดยเฉพาะ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๓๑๔/๒๔๓๐ เมื่อถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุม ส. ให้การชั้ดทอคว่าจำเลยได้ร่วมลักทรัพย์ทั้งในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน คำชั้ดทอคดังกล่าวเป็นคำชั้ดทอคระหว่างผู้ต้องหาด้วยกัน จึงใช้ยันจำเลยในชั้นพิจารณาไม่ได้

หลักที่ว่าศาลจะนำคำชั้ดทอคของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ได้ให้การไว้ในชั้นสอบสวนมาฟังประกอบคดีในศาลใช้ยันจำเลยไม่ได้นั้น ในระยะหลังได้คลายความเคร่งครัดลงไปมากเพราะมีคำพิพากษาฎีกาใหม่ ๆ ได้วางหลักยอมรับฟังคำชั้ดทอคประเภทนี้ประกอบพยานหลักฐานอื่นลงโทษจำเลยได้ เช่น

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๔/๒๔๒๔ แม้ ส. มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยในการกระทำผิดและศาลได้พิพากษาลงโทษไปแล้ว แต่ ส. ให้การต่อพนักงานสอบสวนฐานะพยานมิใช่ผู้ต้องหาหรือจำเลย และศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้อยู่แล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ การที่ศาลรับฟังคำให้การชั้นสอบสวนของ ส. พยานโจทก์เป็นข้อประกอบการพิจารณาของศาล จึงไม่เป็นการชั้ดต่อกระบวนการพิจารณาความ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๒๗๔/๒๔๒๔ โจทก์มีพยานเห็นเพียงจำเลยที่ ๒ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ และพวกดุ้ดผู้ตายลงจากรถจักรยานพาเข้าไปข้างทาง แต่เมื่อฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ พรากผู้เยาว์ ช่มขึ้นกระทำให้เราและฆ่าผู้ตายเพื่อปกปิดความผิด และสถานที่ซึ่งผู้ตายถูกช่มขึ้นกระทำให้เราอยู่ต่อเนื่องกับสถานที่ซึ่งจำเลยที่ ๒ กับพวกดุ้ดผู้ตายลงจากรถเช่นนี้ แม้หลังจากนั้นโจทก์ไม่มีพยานรู้เห็นว่าจำเลยที่ ๒ เข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำของจำเลยที่ ๑ กับพวกอีก มีแต่คำรับของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นคำชั้ดทอคของผู้กระทำผิดด้วยกัน และจำเลยที่ ๒ ปฏิเสธข้อหาตามฟ้องโจทก์มาแต่แรกก็ตาม พยานหลักฐานโจทก์ก็ยังคงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๒ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ พรากผู้ตายไปเสียจากบิดามารดาเพื่อการอนาจาร และสนับสนุนการกระทำความผิดฐานช่มขึ้นกระทำให้เราแล้ว

สำหรับคำพิพากษาฎีกา ๒ ฉบับนี้มีข้อน่าสังเกตคือ คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙/๒๕๒๘ ได้กล่าวถึงคำจำกัดที่将被ห้ามรับฟังตามหลักในข้อนี้ว่า จะต้องเป็นคำจำกัดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดที่ได้ให้การในชั้นสอบสวนไว้ในฐานะผู้ต้องหาหรือจำเลยเท่านั้น ถ้าให้การไว้ในฐานะพยานย่อมไม่ถูกห้ามรับฟังแต่อย่างใด ส่วนคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗/๒๕/๒๕๒๘ นั้น มีข้อน่าสังเกตว่าคำวินิจฉัยยังไม่แจ้งชัดเหมือนกับคำพิพากษาฎีกาอีก ๒ ฉบับต่อไปนี้ ที่วินิจฉัยว่าในบางกรณีศาลอาจรับฟังคำจำกัดประเภทนี้ประกอบพยานหลักฐานอื่นลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๘๓๙/๒๕๒๙ คำให้การชั้นสอบสวนของผู้ต้องหา ๒ คน ซึ่งกล่าวอ้างว่า จำเลยร่วมกระทำความผิดด้วยเป็นพยานบอกเล่า ถ้าโจทก์มีพยานอื่นประกอบให้เห็นว่าคำให้การนั้นเป็นความจริง ย่อมพิจารณาประกอบพยานอื่นฟังลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๐๒-๒๘๐๔/๒๕๓๑ คำจำกัดชั้นสอบสวนของผู้ที่กระทำความผิดด้วยกัน ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามมิให้รับฟังพยานเช่นนั้น แต่อย่างไรหากศาลเห็นว่าพยานเช่นนั้นให้การขัดทอดข้อด้วยเหตุผล พอให้รับฟังว่าเป็นความจริงที่เกิดขึ้น ศาลก็มีอำนาจรับฟังคำจำกัดนั้นประกอบการพิจารณาได้

เหตุผลในการรับฟังคำจำกัดประเภทนี้ปรากฏชัดในคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๐๒-๒๘๐๔/๒๕๓๑ ว่า ไม่มีกฎหมายห้ามมิให้รับฟัง เหตุผลนี้สอดคล้องกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ ที่ว่า พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องเป็นพยานชนิดที่มีได้เกิดจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญหลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น และให้สืบตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยาน ซึ่งจากบทบัญญัตินี้คำวินิจฉัยตามคำพิพากษาฎีกาฉบับข้างต้นที่ว่า “หากศาลเห็นว่าพยานเช่นนั้น ให้การขัดทอดข้อด้วยเหตุผล พอให้รับฟังว่าเป็นความจริงที่เกิดขึ้น ศาลก็มีอำนาจรับฟังคำจำกัดนั้นประกอบการพิจารณาได้” จึงน่าจะหมายความว่า คำจำกัดนี้จะต้องมีได้เกิดจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญหลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่นด้วย

มีปัญหาที่น่าจะต้องพิจารณาว่าคำพิพากษาฎีกา ๒ ฉบับหลังนี้ขัดกับคำพิพากษาฎีกาฉบับก่อน ๆ ที่วางหลักห้ามนำคำจำกัดประเภทนี้มาฟังประกอบคดีหรือไม่ ถ้าหากดูเพียงผิวเผินอาจจะเห็นว่าคำพิพากษาฎีกา ๒ ฉบับหลังมีเงื่อนไขที่จะทำให้คำจำกัดประเภทนี้รับฟังได้เพิ่มขึ้นมาว่า จะต้องเป็นคำให้การที่โจทก์พิสูจน์ให้เห็นได้ว่าเป็นความจริง จึงไม่น่าจะขัดกับหลักตามคำพิพากษาฎีกาฉบับก่อน ๆ แต่ถ้าพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้ว หลักเดิมย่อมหมายความว่า จะนำมาฟังประกอบคดีโจทก์ลงโทษจำเลยไม่ได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ เมื่อคำพิพากษาฎีกา ๒ ฉบับหลังวางหลักให้นำมาใช้ในการประกอบการ

วินิจฉัยลงโทษจำเลยได้แล้ว ก็น่าจะถือว่าหลักเดิมใช้ไม่ได้เสียแล้ว

ในส่วนความถูกต้องนั้น หลักไหนถูกต้องกว่ากัน น่าจะต้องดูที่เหตุผล เหตุผลของหลักเดิมมีมาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ และความเป็นพยานบอกเล่าดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ส่วนเหตุผลของหลักใหม่ก็คงจะเป็นไปตามที่กล่าวไว้ในคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๐๒-๒๘๐๕/๒๕๓๑ คือ ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามมิให้รับฟังพยานเช่นว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วเช่นกัน หากพิจารณาด้วยบทกฎหมายแล้วจะเห็นว่า กฎหมายบัญญัติให้ มาตรา ๒๓๒ เป็นข้อยกเว้นของ มาตรา ๒๒๖ เมื่อมองจากจุดนี้หลักเดิมน่าจะถูกต้องกว่า แต่ถ้าจะตีความโดยเคร่งครัดแล้ว มาตรา ๒๓๒ ห้ามมิให้โจทก์อ้างจำเลยเป็นพยานเท่านั้น มิได้ห้ามโจทก์อ้างคำขัดทอดชั้นสอบสวนของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยด้วย จึงเหลือแต่เหตุผลของหลักเดิมที่ว่าคำขัดทอดประเภทนี้เป็นพยานบอกเล่า ซึ่งอาจให้เหตุผลหักล้างได้ว่า พยานบอกเล่านั้นโดยหลักกฎหมายแล้วศาลใช้ดุลพินิจรับฟังได้ เมื่อแนวคำพิพากษาไม่ลงรอยกันเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องติดตามแนวคำพิพากษากฎีกาฉบับใหม่ ๆ ต่อไป

๒.๒ คำเบิกความขัดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลย

มาตรา ๒๓๒ ไม่ห้ามโจทก์ที่จะอ้างผู้กระทำผิดเช่นเดียวกับจำเลยมาเป็นพยาน (คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๓๔/๒๕๑๒) เมื่อเป็นผู้ได้เห็นหรือทราบเรื่องการกระทำความผิด คำเบิกความก็ไม่ต้องห้ามมิให้รับฟัง (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๔๐/๒๕๒๖) คำเบิกความดังกล่าวนี้ย่อมเป็นคำขัดทอดประเภทหนึ่งซึ่งศาลฎีกาวางหลักไว้ตลอดมาว่า รับฟังได้แต่มีน้ำหนักน้อย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๖๔/๒๕๐๙ เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจจับ ส. ส. ให้การว่า จำเลยและ ส. ไปทำการปล้นทรัพย์ พนักงานสอบสวนจึงกัน ส.ไว้เป็นพยาน และ ส.เบิกความยืนยันข้อความดังกล่าว ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คำของ ส. ซึ่งเป็นผู้กระทำผิดและโจทก์กันไว้เป็นพยาน เป็นคำพยานที่รับฟังได้แต่มีน้ำหนักน้อย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๐๑/๒๕๑๔ คำเบิกความของผู้ที่ร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ซึ่งพนักงานสอบสวนกันไว้เป็นพยาน แม้จะมีน้ำหนักน้อย แต่ถ้ามีพยานอื่นประกอบ ก็รับฟังลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๘๒/๒๕๒๒ คนร้ายใช้ปืนของกลางยิงฆ่าคน แล้วนำศพมาฝาก ผ. ไว้ ผ. นำศพมาบอกให้ตำรวจ คำเบิกความของ ส. เจ้าของปืนว่า ได้ยกปืนให้จำเลยแล้ว มีลักษณะเป็นคำขัดทอดเพื่อให้ตนเองพ้นผิดซึ่งไม่มีน้ำหนักในการรับฟัง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๖๑๑/๒๕๒๘ แม้ ส. กับ ป. พยานโจทก์จะมีพฤติการณ์เป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันกับจำเลย แต่เมื่อโจทก์ได้กัน ส. กับ ป. ไว้เป็นพยาน คำเบิกความของพยานทั้งสองปากดังกล่าวอาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่มีน้ำหนักน้อย มิ

ใช้ว่าจะรับฟังไม่ได้เสียเลยทีเดียว ถ้าโจทก์มีพยานอื่นประกอบก็รับฟังลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๘/๒๕๒๕ คำเบิกความขัดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดด้วยกันกับจำเลยเป็นคำพยานที่มีน้ำหนักน้อย โจทก์ต้องมีพยานอื่นประกอบจึงจะฟังลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๑๒/๒๕๓๐ แม้พยานโจทก์ทั้งสองปากจะมีพฤติการณ์เป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันกับจำเลย แต่เมื่อพยานทั้งสองได้กันไว้เป็นพยาน คำเบิกความของพยานดังกล่าวอาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่มีน้ำหนักน้อย มิใช่จะรับฟังไม่ได้เสียเลยทีเดียว และถ้าหากโจทก์มีพยานหลักฐานอื่นประกอบแล้ว ก็รับฟังลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๐๒/๒๕๓๑ แม้ ป. พยานโจทก์จะได้ร่วมรู้เห็นในการวางแผนปล้นทรัพย์และฆ่าผู้ตายกับจำเลย แต่เมื่อโจทก์ได้กันไว้เป็นพยาน คำเบิกความของ ป. รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่มีน้ำหนักน้อย มิใช่จะรับฟังไม่ได้เสีย

เหตุผลที่ว่าคำขัดทอดประเภทนี้รับฟังได้ แต่มีน้ำหนักน้อยนั้น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๕๔/๒๕๑๔ ให้ไว้ว่า เพราะพยานอาจจะขัดทอดจำเลยและปกปิดการกระทำของตนเองเสียเป็นการตอบแทนที่ตนมิต้องถูกฟ้องด้วย และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๔๐/๒๕๒๖ ได้ให้ไว้ว่า คำเบิกความของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสนับสนุนให้เกิดการกระทำผิดแต่โจทก์มิได้ฟ้องเป็นจำเลยนั้นต้องพิเคราะห์ด้วยความระมัดระวังว่าพยานจะเบิกความเพียงเพื่อขัดทอดจำเลยเพื่อให้ตนรอดพ้นจากการถูกฟ้องร้องลงโทษหรือไม่

สำหรับหลักในเรื่องน้ำหนักที่ว่าน้อยนี้ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยวางหลักว่า ลำพังแต่คำเบิกความขัดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับจำเลยเพียงอย่างเดียวนั้น ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังลงโทษจำเลยได้ แม้คำขัดทอดนี้ของพยานโจทก์หลายปากประกอบกัน ก็ไม่มีน้ำหนักพอฟังลงโทษจำเลยเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๕๔/๒๕๑๔ โจทก์มีประจักษ์พยานปากเดียว ซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลย แต่ถูกกันไว้เป็นพยาน ขาดพยานหลักฐานอื่นซึ่งควรนำมาประกอบคดี พยานหลักฐานของโจทก์ตกอยู่ในข่ายสงสัย จึงยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๐๓/๒๕๒๕ ลำพังแต่คำขัดทอดของผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันเพียงอย่างเดียวไม่มีน้ำหนักให้รับฟังลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๕๑/๒๕๓๐ คำเบิกความของ ม. ธ. และ บ. พยานโจทก์ว่าจำเลยเป็นผู้จ้างให้เลื่อยไม้ เป็นคำขัดทอดของผู้ต้องหาด้วยกันมีน้ำหนักรับฟังได้น้อย เมื่อโจทก์ไม่มีพยานอื่นมาสนับสนุน พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบยังไม่เพียงพอที่จะให้รับฟังลงโทษจำเลยได้

เมื่อหลักมีเช่นที่กล่าวมา ปัญหาจึงมีว่าพยานหลักฐานของโจทก์แค่ไหนเพียงไรจึงจะนำมาประกอบคำขัดทอดประเภทนี้ในการรับฟังลงโทษจำเลยได้ คำพิพากษา

ฎีกาในเรื่องนี้มีดังนี้

ตัวอย่างคำพิพากษาที่ฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นลงโทษจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๑/๒๕๔๖ คดีลักทรัพย์ ถ้าเพียงแต่กันผู้ต้องหาด้วยกันมาเป็นพยานโจทก์ ๒ ปาก คดีไม่มีน้ำหนักพอที่จะลงโทษจำเลยได้ แต่ถ้าหากโจทก์มีเจ้าทรัพย์และพนักงานสอบสวนประกอบว่า จำเลยได้รับสารภาพในชั้นสอบสวนโดยสมัครใจ ทั้งได้รับสารภาพต่อพนักงานสอบสวนต่อหน้าเจ้าทรัพย์ด้วย คดีก็ฟังลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๐๑/๒๕๔๔ คำเบิกความของผู้ที่ร่วมกระทำผิดด้วยกันที่พนักงานสอบสวนกันไว้เป็นพยานนั้นน้ำหนักน้อย ถ้ามีพยานประกอบก็รับฟังลงโทษจำเลยได้ คำเบิกความของพยานโจทก์ผู้ร่วมกระทำผิดกับจำเลยประกอบกับคำรับสารภาพของจำเลยในชั้นสอบสวน และการที่จำเลยนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพชั้นสอบสวน รับฟังลงโทษจำเลยฐานปล้นทรัพย์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๘/๒๕๒๕ คำให้การของผู้เสียหายและประจักษ์พยานที่ให้ไว้ในชั้นสอบสวนรวมทั้งบันทึกการชี้ตัวจำเลยถือเป็นพยานบอกเล่า เมื่อไม่ได้ตัวผู้เสียหายและประจักษ์พยานมาเบิกความต่อศาล เพราะโจทก์ไม่สามารถติดตามตัวมาได้ย่อมเป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักน้อยเช่นกัน แต่เมื่อฟังประกอบกับคำเบิกความขัดทอดของผู้มีส่วนร่วมกระทำผิด และคำรับสารภาพในชั้นสอบสวนที่จำเลยได้ให้ไว้ด้วยความสมัครใจแล้ว หากมีน้ำหนักฟังได้ว่า จำเลยกระทำความผิดจริง ก็สามารถรับฟังลงโทษจำเลยได้

ตัวอย่างคำพิพากษาที่ฟังประกอบพยานหลักฐานอื่น แต่ลงโทษจำเลยไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๒๐/๒๕๒๑ คำเบิกความของพยานโจทก์ ๓ ปากมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยในการกระทำผิด ถือเป็นคำขัดทอดระหว่างผู้กระทำความผิด ไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง ส่วนคำของผู้ที่จำเลยเคยเล่าให้ฟังว่าได้ปล้นทรัพย์รายนี้ แต่ไม่ได้ตัวมาสืบ คงมีแต่คำให้การจดไว้ในชั้นสอบสวน เป็นพยานบอกเล่ารับฟังไม่ได้ ดังนี้ พยานหลักฐานของโจทก์และพยานแวดล้อมจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง

จากหลักที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า หากเป็นคำขัดทอดของผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำความผิดในฐานะจำเลยด้วยกัน หลักเดิมมีว่าศาลจะไม่รับฟังคำขัดทอดประเภทนี้เลย แต่มีแนววินิจฉัยใหม่ว่าถ้าไม่ได้ขัดทอดให้ตัวผู้ขัดทอดพ้นผิดหรือได้รับประโยชน์ ศาลก็รับฟังประกอบพยานอื่นได้ หากเป็นคำขัดทอดของผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำความผิดซึ่งมิได้ถูกฟ้องเป็นจำเลย ถ้าผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำความผิดมาเบิกความขัดทอดในศาล ศาลถือว่าคำขัดทอดนี้รับฟังได้แต่มีน้ำหนักน้อย แต่ถ้าผู้ที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดไม่ได้มาเบิกความในศาล โดยโจทก์อ้างเฉพาะคำให้การในชั้นสอบสวน หลักเดิมมีว่าศาลไม่รับฟังคำขัดทอดประเภทนี้เลย แต่มีแนววินิจฉัยใหม่ว่า ถ้าโจทก์นำสืบให้ศาลเชื่อว่าคำขัดทอดนี้เป็นความจริง ศาลก็มีอำนาจรับฟังคำขัดทอดประเภทนี้ประกอบการพิจารณาได้ ○

ปัญหาการอนุญาตหรือรับรองให้อุทธรณ์ ข้อเท็จจริงคดีอาญาในศาลแขวง

พลประสิทธิ์ ฤทธิ์รักษา *

บทนำ

คดีที่ขึ้นสู่ศาลแขวงถือกันว่าเป็นคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ กล่าวคือ คดีแพ่งมีทุนทรัพย์ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ส่วนคดีอาญาก็มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อถือกันว่าเป็นคดีเล็กน้อย ก็มีแนวความคิดกันว่าคดีเหล่านี้หากศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาแล้วก็ควรจะยุติกันเพียงในศาลชั้นต้นเท่านั้น จึงมีมาตรการห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีอาญานั้น มีมาตรการอยู่ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาตรา ๒๒ ส่วนคดีแพ่งไม่มีบัญญัติไว้โดยตรง จึงต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๔ มาใช้บังคับ

อย่างไรก็ดี แม้ว่าคดีเหล่านี้จะต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ก็ไม่เป็นการเดือดร้อนเสียหายทีเดียวเพราะหากมีการอนุญาตหรือรับรองโดยผู้ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว ก็ย่อมอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ และยิ่งกว่านั้นคดีเหล่านี้ปัญหาข้อเท็จจริงอาจขึ้นไปสู่ศาลฎีกาได้หากมีการอนุญาตหรือรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๘ หลักการดังกล่าวนี้รับว่าชอบด้วยเหตุผล เพราะการที่จะพิจารณาว่าคดีนั้นเป็นคดีเล็กน้อย เช่น ทุนทรัพย์เพียงไม่กี่พันบาท หรือระวางโทษจำคุกเพียงไม่เกินสามปีนั้นก็อาจเป็นการพิจารณาที่คับแคบไป ต้องคำนึงถึงผู้ที่จะต้องถูกบังคับตามกฎหมายนั้นด้วย จริยอยู่แม้จะมีข้อยกเว้นให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ ตามความที่ปรากฏอยู่ในมาตรา ๒๒ อนุมาตรา ๑ ถึงอนุมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงก็ตาม ก็ยังถือเป็นข้อจำกัดอยู่ จึงได้มีข้อยกเว้นให้มีการอนุญาตหรือรับรองให้อุทธรณ์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ถือได้ว่าบทกฎหมายไทยในส่วนนี้ได้คุ้มครองส่วนได้เสียและสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยแท้จริง เป็นที่ยกย่องของอารยประเทศทั้งหลายเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อถือว่าสถาบันศาลเป็นที่อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนชั้นตอนสุดท้ายแล้ว การให้ผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสเสนอข้อเท็จจริงสู่ศาลสูงได้ โดยวิธีการดังกล่าวนี้จึงเป็นการให้โอกาสสุดท้ายแก่ประชาชนซึ่งควรกระทำและคงไว้ในประเทศระบอบเสรีประชาธิปไตย

ในนี้ใคร่ขอหยิบยกปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติเสมอ ที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียควรทราบบ้างว่า หากศาลแขวงได้พิจารณาพิพากษาชี้ขาดไปแล้ว และกรณีนั้นต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง โดยที่เขาไม่เห็นด้วยและต้องการอุทธรณ์ในปัญหา

* ผู้พิพากษาศาลฎีกาชั้นกลาง อดีตผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงอุบลราชธานี

ข้อเท็จจริงนั้นจะต้องทำอะไร หรือมีหลักเกณฑ์อย่างไรบ้างที่จะทำให้เขามีสิทธิอุทธรณ์ ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ ซึ่งขอนำมาพิจารณาเฉพาะในคดีอาญาและสำหรับชั้นอุทธรณ์ เท่านั้น

การอนุญาตหรือรับรองให้อุทธธน์ในปัญหาข้อเท็จจริง

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับคู่ความหรือผู้มีส่วนได้เสียก็คือเมื่อศาลแขวงพิจารณา พิพากษาแล้ว ปรากฏว่าคดีนั้นต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง แต่ตนประสงค์จะอุทธรณ์ ในปัญหาข้อเท็จจริงนั้น จะต้องทำอะไร

กรณีที่เป็นคดีต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงนั้น กฎหมายได้มีทางแก้ไขให้โอกาสแก่คู่ความหรือผู้มีส่วนได้เสียไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงฯ มาตรา ๒๒ ทวิ กำหนดตัวบุคคลที่จะอนุญาตและรับรองให้อุทธธน์ในปัญหาข้อเท็จจริง รวมตลอดทั้ง วิธีการอนุญาตและรับรองไว้ ดังนี้

ผู้พิพากษาผู้มีอำนาจอนุญาตให้อุทธธน์และวิธีการอนุญาต

กฎหมายได้กำหนดจำกัดให้ผู้พิพากษาที่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวเท่านั้น จึงจะเป็นผู้อนุญาตให้อุทธธน์ได้ทั้งนี้ได้กำหนดไว้ว่า ต้องเป็นผู้พิพากษาที่ได้พิจารณาคดี นั้น หรือเป็นผู้พิพากษาที่ลงชื่อในคำพิพากษาคดีนั้น หรือเป็นผู้ที่ได้นำความเห็นแย้ง ในคดีนั้นไว้ ผู้พิพากษาอื่นที่มีได้ดำเนินการดังกล่าว ไม่มีสิทธิอนุญาตแม้จะเป็นผู้พิพากษา หัวหน้าศาลหรืออธิบดีผู้พิพากษาก็ตาม เพราะบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดตัวบุคคลไว้เพียง เท่านั้น

วิธีการอนุญาตทำอะไร ต้องอนุญาตไว้ที่ไหน กฎหมายมิได้บัญญัติไว้โดย ชัดแจ้ง เพียงแต่กำหนดไว้ว่าผู้พิพากษามีอำนาจนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อความที่ ดัดสนั้น เป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์ และอนุญาตให้อุทธธน์

เมื่อกฎหมายบัญญัติไว้โดยมีใจความสั้น ๆ เพียงเท่านี้ ปัญหาทางปฏิบัติจึง เกิดขึ้นอยู่เสมอทั้งผู้พิพากษามีอำนาจและผู้มีส่วนได้เสียหรือตัวความ เช่น อนุญาตไปแล้ว แต่ไม่เข้าหลักเกณฑ์หรือสั่งรับอุทธรณ์ตามปกติ แต่มีการตีความว่าเป็นการอนุญาต ทำให้เกิดปัญหาทางปฏิบัติ ส่วนผู้อุทธรณ์ก็ไม่ทราบหาว่าวิธีทางปฏิบัติในการขอให้ผู้พิพากษา อนุญาตนั้นจะต้องทำอะไร

ทางปฏิบัติเมื่อผู้อุทธรณ์เห็นว่าคดีของตนต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ก็จะต้องทำคำร้องพร้อมกับแนบอุทธรณ์ไปด้วย โดยในคำร้องนั้นต้องแสดงเหตุ ผลด้วยว่า เหตุใดตนจึงจำต้องอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงนั้น และควรใช้เวลาแก่ผู้ พิพากษานั้นด้วยเพื่อตรวจดูอุทธรณ์นั้นว่าควรจะอนุญาตหรือไม่ซึ่งเป็นดุลพินิจของผู้ พิพากษานั้น ศาลสูงไม่มีอำนาจก้าวล่วงไปพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๖๒๖/๒๕๒๓) เพราะเป็นอำนาจเฉพาะตัวของผู้พิพากษานั้น (คำพิพากษาฎีกาที่

๑๖๔๘/๒๕๑๖) เมื่อผู้พิพากษาผู้นั้นพิจารณาแล้วเห็นควรอนุญาตให้อุทธรณ์ ก็จะเขียนสั่งลงไปที่มุมขวาด้านบนของคำร้องของผู้ยื่นว่า **“อุทธรณ์ของโจทก์ข้อ ๑ เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามอุทธรณ์ แต่พิเคราะห์แล้ว เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้น เป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์ และอนุญาตให้อุทธรณ์ได้”**

ปัญหาที่มีอยู่เป็นประจำคือกรณีที่ผู้พิพากษาผู้มีอำนาจอนุญาตให้อุทธรณ์โยกย้ายไปศาลอื่นตามวาระ ดังนี้ หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะร้องขอให้มีการสั่งอนุญาตให้อุทธรณ์ จะต้องทำอย่างไร ทางปฏิบัติผู้อุทธรณ์ต้องเดินทางไปยังศาลที่ผู้พิพากษานั้นไปรับราชการอยู่ และยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาผู้นั้นพิจารณาอนุญาต อย่างไรก็ตามผู้อุทธรณ์อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลที่พิจารณานั้นดำเนินการให้ก็ได้ แต่ศาลนั้นจะไม่ดำเนินการให้ก็ย่อมได้ เพราะถือว่ากรณีเช่นนี้เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการเอง (เทียบคำสั่งคำร้องของศาลฎีกาที่ ๒๒๗/๒๕๑๘ และ ๘๔๗/๒๕๑๗) ประการสำคัญหากไม่ดำเนินการเองแล้วอาจทำให้เสียเวลาเป็นเหตุให้อื่นอุทธรณ์ไม่ทัน ฉะนั้นผู้อุทธรณ์จึงควรดำเนินการเองจะเป็นการดีที่สุด

ข้อควรระวังก็คือว่า การอนุญาตให้อุทธรณ์นั้นจะต้องมีข้อความตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังที่กล่าวข้างต้น และเมื่อขอให้ผู้พิพากษาอนุญาตให้อุทธรณ์แล้ว ผู้อุทธรณ์ควรตรวจสอบว่าคำอนุญาตนั้นครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ หากไม่ครบย่อมไม่ถือว่าเป็นการอนุญาตให้อุทธรณ์ เช่น สั่งว่า **“รับอุทธรณ์”** หรือ **“พิเคราะห์แล้ว อนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง”** ดังนี้ ไม่ถือว่าเป็นการอนุญาตให้อุทธรณ์ตามกฎหมาย (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๐๗/๒๕๒๒, ๗๕๐/๒๕๒๗)

อธิบดีกรมอัยการหรือพนักงานอัยการซึ่งอธิบดีกรมอัยการได้มอบหมายให้รับรองและวิธีการรับรอง

กรณีนี้กฎหมายได้ให้อำนาจแก่อธิบดีกรมอัยการหรือพนักงานอัยการซึ่งอธิบดีกรมอัยการได้มอบหมายให้กระทำแทน ลงลายมือชื่อรับรองในอุทธรณ์

ดังนั้นกรณีการรับรองนี้กฎหมายได้ระบุว่ารับรองโดยลงลายมือชื่อในอุทธรณ์ โดยต้องมีข้อความในการรับรองนั้นว่าปัญหาข้อเท็จจริงนั้น **“มีเหตุอันควรที่ศาลอุทธรณ์จะได้วินิจฉัย”**

ตามบทบัญญัติมิได้บัญญัติว่าให้รับรองใครได้บ้าง จึงมีอำนาจรับรองได้ทั้งโจทก์และจำเลยและรวมถึงคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ด้วยก็อาจขอให้รับรองให้อุทธรณ์ได้เช่นกัน มีข้อสังเกตว่าการรับรองให้อุทธรณ์นี้ด้วยบทใช้คำว่า **ลงลายมือชื่อรับรองในอุทธรณ์** ดังนั้นหากมีการรับรองในตัวคำอุทธรณ์โดยตรงก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าผู้อุทธรณ์ทำหนังสือถึงผู้มีอำนาจรับรอง และผู้นั้นได้ลงลายมือชื่อรับรองในหนังสือนั้น หรือทำหนังสือรับรองต่างหากโดยมีข้อความการรับรองครบถ้วนตามมาตรา ๒๒ ทวิ ดังนั้นจะถือว่าเป็นการรับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่เห็นว่าเป็นการรับรองตามความในมาตรา ๒๒ ทวิ

แล้ว (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๖๑/๒๕๓๑)^(๑) ทางปฏิบัติของกรมอัยการนั้นทำเป็นหนังสือรับรองให้อุทธรณ์ข้อเท็จจริงต่างหากแนบไปพร้อมกับอุทธรณ์

บทส่งท้าย

การอนุญาตหรือรับรองให้อุทธรณ์ในคดีอาญาซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงนั้นเป็นการให้โอกาสแก่คู่ความได้เสนอคดีสู่ศาลอุทธรณ์เพื่อวินิจฉัยคดีของตนอีกครั้งหนึ่งซึ่งตนไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น เช่น ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โดยเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดตามฟ้อง แต่โจทก์เห็นว่าจำเลยกระทำความผิดจึงต้องอุทธรณ์ และหากศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำความผิดศาลอุทธรณ์ก็จะพิพากษาลงโทษจำเลย ซึ่งเป็นการคุ้มครองสังคมด้วย เพราะการกระทำผิดในทางอาญานั้นเป็นการกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการวินิจฉัยข้อเท็จจริงนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่งอันจะนำไปสู่ความรับผิดชอบหรือไม่รับผิดชอบทางอาญา หากตัดโอกาสคู่ความเสียเลยโดยไม่มีข้อยกเว้นไว้แล้วอาจเป็นผลร้ายต่อสังคมยิ่งกว่าจะเป็นผลดี

ในทางปฏิบัติหากศาลพิจารณาพิพากษาคดีนั้นแล้ว และเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง หนายความก็ควรแจ้งให้ตัวความของตนทราบด้วยว่าคดีต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง หากจะอุทธรณ์ก็ต้องขออนุญาตหรือขอให้รับรองให้อุทธรณ์ จะได้มีเวลาเตรียมการในเรื่องเหล่านี้ เพราะในชั้นอุทธรณ์คู่ความมีเวลาที่จะอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นเพียง ๑๕ วันเท่านั้น จึงควรชี้แจงให้ตัวความเข้าใจว่าคดีนี้ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง แต่อาจอุทธรณ์ได้โดยการขออนุญาตหรือขอให้รับรองซึ่งมีขั้นตอน และเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจนั้น ซึ่งมีสิทธิที่จะไม่อนุญาตหรือไม่รับรองก็ได้ เพื่อตัวความหรือประชาชนจะได้เข้าใจเรื่องเหล่านี้ตามสมควรแก่กรณี เป็นการให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชน ผู้จำต้องมาศาลและขบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องยิ่ง ๆ ขึ้นไป ○

(๑)

(คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๖๑/๒๕๓๑) หนังสือรับรองของอธิบดีกรมอัยการที่จำเลยยื่นพร้อมฎีกาเป็นหลักฐานเช่นเดียวกับการที่อธิบดีกรมอัยการลงลายมือชื่อรับรองในฎีกา ถือได้ว่าเป็นการรับรองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ แล้ว (โปรดเปรียบเทียบกับบทบัญญัติมาตรา ๒๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง-ผู้เขียน)

สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(The Judicial Training Institute)

สุรศักดิ์ กิตติพงษ์พัฒนา *

สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการสังกัดอยู่ในสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม ที่ทำการตั้งอยู่ในอาคารเดียวกับศาลแขวงพระนครเหนือ ถนนรัชดาภิเษก เปิดดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๐ เป็นหน่วยงานที่พัฒนาการมาจาก กองฝึกอบรมและสัมมนา เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ความสะดวก และความเหมาะสมในการ พัฒนาบุคลากรที่ข้องเกี่ยวกับกระทรวงยุติธรรม

หน้าที่หลักของสถาบันฯ คือ การพัฒนาบุคลากรทั้งหมดภายในกระทรวง-ยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการตุลาการ (ผู้พิพากษา) หรือข้าราชการอัยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างทั้งหลาย นอกเหนือจากคนภายในกระทรวงยุติธรรมเองดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในแต่ละปีสถาบันฯ ยังจัดการฝึกอบรมและสัมมนาประชาชนและบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงฯ อีกมากมาย อาทิ การจัดสัมมนาหน่วยงานทั้งหมดในกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ ตำรวจ อัยการ ราชทัณฑ์ ทนายความ และศาล เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อขัดข้องรวมทั้งหาแนวทางแก้ไขให้งานได้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อันจะยังความสะดวกและเป็นธรรมมาสู่สังคมส่วนรวม การอบรมอาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่ศาลให้ออกสัณฐานคุมความประพฤติไว้ การอบรมผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชน เป็นต้น

การฝึกอบรมและสัมมนาที่สถาบันฯ ได้จัดทำมาตั้งแต่เปิดดำเนินการจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ การฝึกอบรมและสัมมนาข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการศาล ข้าราชการอัยการทั่วไป บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ลูกจ้างประจำและชั่วคราว และประชาชนทั่วไป (เช่น การอบรมกฎหมายอาญาและศาลอาญา) นอกจากนี้ สถาบันฯ ยังทำหน้าที่ประสานงานกับฝ่ายประชาสัมพันธ์ของกระทรวงในโครงการเผยแพร่กฎหมายสู่ประชาชนทั่วประเทศซึ่งดำเนินการโดยศาลต่าง ๆ ทุกจังหวัด ในปีงบประมาณ ๒๕๓๑ สถาบันฯ ได้จัดฝึกอบรมและสัมมนารวมทั้งสิ้น ๓๖ โครงการ มีผู้เข้ารับการอบรมและร่วมสัมมนารวม ๒,๖๐๔ คน ในปีงบประมาณ ๒๕๓๒ จนถึงแค่เดือนมิถุนายน สถาบันฯ ได้ดำเนินการฝึกอบรมและสัมมนาแล้ว ๓๒ โครงการ มีผู้เข้ารับการอบรมและร่วมสัมมนา ๒,๑๔๘ คน และในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคมจนถึงเดือนกันยายน มีโครงการที่จะต้องดำเนินการต่อไปอีกรวม ๑๖ โครงการ คาดว่ารวมแล้วในปีงบประมาณ ๒๕๓๒ นี้จะสามารถพัฒนาบุคลากรและประชาชนทั่วไปได้ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท

* ผู้พิพากษาประจำกระทรวง รักษาราชการผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ลักษณะของการฝึกอบรมและสัมมนา มีทั้งแบบพักร่วมกันภายในสถาบันฯ และแบบไม่พัก สถาบันฯ มีห้องพักรวม ๕๖ ห้อง หลักสูตรการอบรมที่สำคัญมากในแต่ละปี มีอยู่ ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรการอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษา และการอบรมผู้พิพากษาอาวุโส ก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แต่ละหลักสูตรมีระยะเวลา ๔ เดือนเต็ม เป็นหลักสูตรแบบพักอาศัยในสถาบันฯ ตลอดทั้ง ๔ เดือน นอกจากการอบรมภาควิชาการในตอนกลางวันเต็มวันแล้ว ทั้งผู้ช่วยผู้พิพากษาและผู้พิพากษาอาวุโสยังต้องฝึกภาคปฏิบัติและรับการอบรมภาษาอังกฤษในเวลากลางคืน และมีภาคการศึกษาดูงานทั้งภายในและต่างประเทศในระหว่างการอบรมนั้น ในแต่ละปีสถาบันฯ จึงมีผู้เข้าพักอาศัยใช้บริการของห้องพักลดลงน้อยเต็มตลอด ๔ เดือน ส่วนอีก ๔ เดือนนั้นก็แทบจะไม่มีเวลาว่าง เพราะมีการอบรมสัมมนาโครงการอื่น ๆ ซึ่งแม้จะช่วงสั้น ๆ แต่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มาจากต่างจังหวัดก็สามารถเข้าใช้บริการได้ตลอดเวลา การอบรมผู้พิพากษาหลักสูตรกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายภาษีอากร กฎหมายที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ฯลฯ การอบรมข้าราชการธุรการในเรื่องเกี่ยวกับการเงินการบัญชี การประชาสัมพันธ์ของศาล งานคุมประพฤติ งานบังคับคดี ฯลฯ ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ ๑ สัปดาห์ ผู้เข้ารับการอบรมที่มาจากต่างจังหวัดก็จะมีความสะดวกมากในการใช้บริการห้องพักร่วมของสถาบันฯ นอกเหนือจากเป็นสวัสดิการแก่ข้าราชการโดยทั่วไปแล้ว ยังเป็นการประหยัดงบประมาณของประเทศในเรื่องค่าที่พักอีกด้วย

ถ้ามองกันอย่างผิวเผิน อาจเห็นว่า งานของสถาบันฯ มีประโยชน์สำหรับกระทรวงยุติธรรมเป็นหลักใหญ่ แต่ถ้ามองดูให้ลึกซึ้งแล้วจะพบว่า งานทุกชนิดจะสำเร็จลุล่วงได้ผลดีหรือไม่ดีอย่างไรขึ้นอยู่กับบุคคลผู้ปฏิบัติทั้งสิ้น การพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ มีสามัญสำนึกและความรับผิดชอบที่ได้มาตรฐาน มีคุณธรรม มีเมตตาธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ย่อมนำมาซึ่งความดีงามทั้งคุณภาพและปริมาณ ผลโดยตรงที่ตามมา คือการได้รับความสะดวกรวดเร็ว ความเป็นธรรม อธิปไตยไมตรี ของประชาชนทั้งหลายผู้มาติดต่อราชการกับกระทรวงยุติธรรม

ปัญหาของสถาบันฯ ในขณะนี้คือ การขาดแคลนบุคลากร การมีเนื้อที่ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างจำกัด และการขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย งานทั้งหมดที่สถาบันฯ รับผิดชอบอยู่ในขณะนี้ มีบุคลากรช่วยกันปฏิบัติงานเพียง ๒๒ คน อย่างไรก็ตามนโยบายของกระทรวงยุติธรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ๔ ปี งานของหน่วยงานนี้จะต้องก้าวต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อให้บริการในด้านการพัฒนาบุคลากร การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน ให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ ข้อขัดข้องต่าง ๆ ผู้บริหารระดับสูงทั้งฝ่ายกระทรวงและฝ่ายศาลได้ให้ความสนใจและพยายามให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่อยู่แล้วในขณะนี้ จึงเชื่อมั่นว่าคงจะสามารถพัฒนาการให้บริการแก่ท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายดีขึ้นเรื่อย ๆ ○

คอมพิวเตอร์ในศาลและกระทรวงยุติธรรม กับการให้บริการ

ไพจิตร สวัสดิสาร *

ขณะนี้คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากเกี่ยวกับระบบข้อมูลในศาลและกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นผลให้การทำงานรวดเร็วขึ้น สำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้อย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะละเอียดและจำเป็นต้องทราบความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นหลัก

คอมพิวเตอร์ทำอะไรได้บ้างในศาลและกระทรวงยุติธรรม จริง ๆ แล้วคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้อย่างมากมาย แต่จะขอกล่าวเฉพาะหัวข้อทั่ว ๆ ไป ดังนี้

- ห้องพิจารณาคดี ระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยที่สุดที่ใช้ในห้องพิจารณาคดีขณะนี้ อยู่ในเมืองฟีนิกซ์ รัฐอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ ขณะที่พยานเบิกความ นักชวเลขจะพิมพ์ชวเลขตามข้อความที่พยานเบิกความขณะนั้น ชวเลขที่พิมพ์จะถูกตรวจสอบกับพยานุกรมที่มีในคอมพิวเตอร์ว่าตรงกับคำภาษาอังกฤษธรรมดาอย่างไร แล้วภาษาอังกฤษนั้นจะปรากฏในจอทันที (หลังจากพยานเบิกความเพียงไม่กี่วินาที) จอภาพคอมพิวเตอร์จะมีอยู่บนบัลลังก์สำหรับผู้พิพากษา บริเวณที่นั่งของคู่ความทุกฝ่ายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ว่านักชวเลขได้พิมพ์ข้อความที่ทุกฝ่ายพอใจหรือไม่ ถ้าไม่พอใจสามารถคัดค้านได้ แต่โดยทั่วไปแล้วนักชวเลขจะพิมพ์แทบทุกตัวที่พยานเบิกความ

- ระบบนัดความ คอมพิวเตอร์สามารถที่จะทำระบบนัดความ หรือนัดพิจารณาคดี พร้อมจองห้องพิจารณาคดี โดยคำนึงถึงเวลาว่างของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้พิพากษา เป็นต้น รวมถึงระบบการจ่ายสำนวนด้วย

- การจัดเก็บหลักกฎหมายจากคำพิพากษาฎีกาและคำสั่งคำร้องของศาลฎีกาเพื่อการสอบถาม

- การจัดเก็บและปรับปรุงตัวบทกฎหมายให้ทันสมัยอยู่เสมอ

- การเก็บประวัติย่อของผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ อีกทั้งยังสามารถรวมเครือข่ายกับทางกรมอัยการ กรมตำรวจ และกรมราชทัณฑ์ ก็สามารถที่จะทราบประวัติและรายละเอียดของผู้ต้องหา จำเลย เป็นต้น

- นอกจากนี้ในหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงยุติธรรมสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้เกี่ยวกับด้านพัสดุ การเงิน บัญชี การติดต่อเอกสาร และอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็วถูกต้องและสวยงาม

* ผู้พิพากษาประจำกระทรวง ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ

จะเห็นได้ว่าการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในศาลและกระทรวงยุติธรรม มีประโยชน์อย่างมากมาย

สำหรับกระทรวงยุติธรรมของเรานั้น ขณะนี้งานดังกล่าวข้างต้นยังไม่แล้วเสร็จทั้งหมด แต่ในอนาคตข้างหน้าคอมพิวเตอร์จะเข้ามามีบทบาทในเรื่องเหล่านี้เกือบทั้งสิ้น

ปัญหาที่ทางท่านผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ยังไม่ทราบหรือทราบแต่เพียงเล็กน้อย ก็คือ การให้บริการของศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ จะมีดังนี้

ศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลอาญาและศาลแพ่ง มีเครื่องฟ่งจอภาพและเครื่องพิมพ์แห่งละหนึ่งชุดอยู่แล้ว จึงสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ทันที โดยเรียกใช้บริการได้ตามศาลต่าง ๆ ดังนี้

ศาลฎีกา	อยู่ที่ ห้องผู้ช่วยศาลฎีกา
ศาลอุทธรณ์	อยู่ที่ ห้องผู้ช่วยศาลอุทธรณ์ ติดกับห้องสมุดศาลอุทธรณ์
ศาลอาญา	อยู่ที่ ห้องเลขานุการศาลอาญา
ศาลแพ่ง	อยู่ที่ ห้องเลขานุการศาลแพ่ง

จึงนับว่าสะดวกมาก

ศาลในต่างจังหวัด ศาลอื่น ๆ ในกรุงเทพมหานครและหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม

สามารถโทรศัพท์ทางไกลมายังเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ เพื่อสอบถามข้อมูลที่ต้องการทราบ ทางเจ้าหน้าที่จะจัดการค้นหาและสามารถตอบคำถามทางโทรศัพท์ หรือพิมพ์ในกระดาษและจัดส่งไปยังศาลหรือหน่วยงานนั้น ๆ ได้ หรือถ้ากำลังค้นหาและไม่สามารถตอบคำถามได้ทันที ทางศูนย์บริการข้อมูลตุลาการก็จะโทรศัพท์กลับไปบอกได้เช่นกัน โดยสามารถจะสอบถามได้ในวันและเวลาราชการได้

สำหรับ **หน่วยราชการอื่น** นั้น สามารถใช้บริการได้ โดยทำเป็นหนังสือมาถึงผู้อำนวยการศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ จึงจะได้รับการอนุมัติการให้บริการดังกล่าว

สำหรับ **บุคคลภายนอก** ในขณะนี้ เนื่องจากยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์หลัก จึงยังไม่สามารถให้บริการไปยังหน่วยงานของบุคคลภายนอก เช่น สำนักงานกฎหมายได้ แต่ในอนาคต เมื่อทางกระทรวงยุติธรรมมีเครื่องเป็นของตนเองแล้ว ก็สามารถให้บริการได้ โดยเสียค่าบริการดังกล่าวด้วย

สำหรับสถิติการให้บริการข้อมูลทางเครื่องฟ่งจอภาพ ในรอบปีงบประมาณ ๒๕๓๐ และ ๒๕๓๑ ปรากฏตามตารางท้ายนี้

**การเปรียบเทียบการให้บริการข้อมูลตุลาการ
ด้านคอมพิวเตอร์ในรอบปีงบประมาณ ๒๕๓๐ และ ๒๕๓๑**

จุดให้บริการ	จำนวนครั้ง		จำนวนฎีกา		จำนวนกระดาษ (แผ่น)	
	๒๕๓๐	๒๕๓๑	๒๕๓๐	๒๕๓๑	๒๕๓๐	๒๕๓๑
ศาลฎีกา	๗๗๙	๙๖๗	๓,๔๒๔	๒,๙๒๖	๕,๐๘๙	๔,๐๖๓
ศาลอุทธรณ์	๕๘๒	๗๙๖	๒,๙๘๙	๓,๘๙๕	๔,๑๑๒	๔,๙๖๗
ศาลแพ่ง	๖๘๒	๙๑๑	๓,๕๐๑	๕,๙๘๔	๕,๐๒๘	๗,๔๒๐
ศาลอาญา	๖๒๑	๗๑๓	๔,๕๖๖	๕,๓๑๓	๕,๘๓๑	๕,๘๖๙
ศูนย์บริการข้อมูล ตุลาการ	๑๗๓	๒๖๗	๓,๕๘๒	๗,๐๕๙	๖,๙๕๑	๗,๘๔๙
รวม	๒,๘๓๗	๓,๖๕๔	๑๘,๐๖๒	๒๕,๑๗๕	๒๗,๐๑๑	๓๐,๑๖๘

หมายเหตุ

๑. จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจำนวนครั้งในการให้บริการของปี ๒๕๓๑ สูงกว่าปี ๒๕๓๐ จำนวน ๘๑๗ ครั้ง คิดเป็นสูงขึ้นร้อยละ ๒๘.๘๐

๒. จำนวนคำพิพากษาฎีกาที่ผู้ขอใช้บริการต้องการในรอบปี ๒๕๓๑ สูงกว่าปี ๒๕๓๐ จำนวน ๗,๑๑๓ ฎีกา คิดเป็นสูงขึ้นร้อยละ ๓๙.๓๘

๓. จำนวนกระดาษที่ให้บริการแก่ผู้ขอข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์ ในรอบปี ๒๕๓๑ มีจำนวนสูงกว่าปี ๒๕๓๐ ถึง ๓,๑๔๗ แผ่น คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๙

จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ มีส่วนช่วยในการพิจารณาคดี พิพากษาคดี และการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และจำนวนผู้ใช้บริการก็เพิ่มมากขึ้น หากท่านผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ผู้ใดมีความสนใจขอได้โปรดโทรศัพท์ไปสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ กระทรวงยุติธรรม โทร. ๒๒๔-๑๔๗๐ และ ๒๒๔-๔๗๑๐

**พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณา
ความอาญาในศาลแขวง
พ.ศ. ๒๔๙๙**

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๙
เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลแขวง และให้มีวิธีพิจารณาความอาญาเป็นพิเศษในศาลแขวงเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีรวดเร็วยิ่งขึ้นและเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกลสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ^(๑)

มาตรา ๓ ให้ตั้งศาลแขวงตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมขึ้นในทุกจังหวัด ในจังหวัดหนึ่งจะมีศาลแขวงกี่ศาลและมีเขตอำนาจเพียงใด และจะเปิดทำการได้เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

(๑) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๘ หน้า ๑๐๓๙ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๔๙๙

ศาลแขวงที่ได้ตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงมีอยู่ต่อไป และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

การเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวง ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ^(๒) ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับในศาลแขวง แต่ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้บังคับให้คงใช้กฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่งบังคับ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๕ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา) ^(๓)

มาตรา ๖ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา) ^(๔)

มาตรา ๗ ^(๕) ในการสอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ เมื่อมีการจับตัวผู้ต้องหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ ^(๖) เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแขวงให้ทันภายในกำหนดเวลาเจ็ดสิบสองชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ต้องหาจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน จากที่ทำการของพนักงานสอบสวนและหรือจากที่ทำการของพนักงานอัยการมาศาล เข้าในกำหนดเวลาเจ็ดสิบสองชั่วโมงนั้นด้วย

ในกรณีที่เกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลให้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคแรก ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณียื่นคำ

(๒) มาตรา ๔ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

(๓) มาตรา ๕ ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๔) มาตรา ๖ ถูกยกเลิกทั้งมาตราโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๕) มาตรา ๗ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

(๖) คำว่า "พนักงานอัยการ" ทุกแห่งในพระราชบัญญัตินี้ ถูกแก้ไขจากคำว่า "ผู้ว่าคดี" โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๑ ตอนที่ ๑๗๕ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๒๐ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๗ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้ คือ โดยที่การดำเนินคดีอาญาในศาลแขวง ซึ่งปัจจุบันนี้ผู้ว่าคดีของกรมตำรวจได้เป็นผู้ดำเนินคดีอยู่นั้น สมควรให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินคดีในศาลทั้งปวงอยู่แล้ว ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีภาระในด้านการจับกุมปราบปรามอยู่มาก ไม่สมควรจะต้องให้มีหน้าที่ดำเนินคดีในศาลอีก

ร้องต่อศาลเพื่อขอคัดฟ้องต่อไปได้อีกคราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามคราว ในการวินิจฉัยคำร้องเช่นว่านี้ ถ้ามีการขอให้ซึ่งผู้ต้องหาด้วย หรือผู้ต้องหาแสดงตัวต่อศาล ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่า จะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานมาเบิกความประกอบก็ได้

เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องครบสามคราวแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอคัดฟ้องต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามขอนั้นได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ถ้ามีการขอให้ซึ่งผู้ต้องหาด้วย หรือผู้ต้องหาแสดงตัวต่อศาลให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ ในกรณีเช่นว่านี้ ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องต่อไปได้คราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองคราว

ผู้ต้องหาจะแต่งตั้งทนายเพื่อแถลงข้อคัดค้าน และซักถามพยานก็ได้

มาตรา ๗ ทวิ^(๓) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหลบหนีจากการควบคุมหรือการขัง มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหลบหนีนั้นเข้าในกำหนดระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗

ในกรณีที่ได้มีการส่งตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดียังศาลทหารหรือศาลคดีเด็ก และเยาวชน หากปรากฏในภายหลังว่าผู้ต้องหาไม่ได้อยู่ในอำนาจของศาลทหารหรือศาลคดีเด็กและเยาวชน ตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารหรือตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี และมีการส่งตัวผู้ต้องหามายังพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีในศาลแขวงต่อไปนั้น มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวหรือขังอยู่ ตามกฎหมายดังกล่าวนั้นเข้าในกำหนดระยะเวลาดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๗

มาตรา ๘^(๔) ในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษา ได้นั้น การควบคุมตัวผู้ต้องหาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา แต่กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้เกินกว่ากำหนดเวลาดังกล่าวในมาตรา ๗ วรรคหนึ่งมิได้

ถ้าผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี นำตัวผู้ต้องหามาส่งศาลพร้อมกับการยื่นคำขอคัดฟ้อง และขอให้ศาลออกหมายขังผู้ต้องหาไว้ แต่ถ้าผู้ต้องหาป่วยอยู่ใน

(๓) มาตรา ๗ ทวิ บัญญัติเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๔) มาตรา ๘ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

สภาพที่ไม่อาจนำมาศาลได้ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการขออนุญาตศาลรวมมาในคำขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหาโดยมีพยานหลักฐานประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาลในเหตุที่ไม่อาจนำตัวผู้ต้องหามาศาลได้ ในกรณีที่ศาลสั่งอนุญาตให้ผัดฟ้อง ให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหาเท่ากับระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ผัดฟ้องนั้น

ในกรณีที่ผู้ต้องหาตกอยู่ในความควบคุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหลังจากที่ศาลอนุญาตให้ผัดฟ้องแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำตัวผู้ต้องหามาส่งศาลในโอกาสแรกที่จะส่งได้เพื่อขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหาไว้ ให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหาเท่าระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ผัดฟ้อง

คำขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหา จะขอรวมมาในคำร้องขอผัดฟ้องก็ได้ ในกรณีที่ศาลเห็นสมควร ศาลจะมีคำสั่งให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปอยู่ในความควบคุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามเดิมก็ได้ กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ศาลจะออกหมายจับผู้ต้องหา หรือมีคำสั่งให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปอยู่ในความควบคุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเกินกว่าเวลาที่กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้มิได้

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบกระทั่งอำนาจของศาลที่จะสั่งให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว

มาตรา ๙ ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดี เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๗ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอัยการ

มาตรา ๑๐ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)^(๙)

มาตรา ๑๑ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)^(๑๐)

มาตรา ๑๒^(๑๑) ในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ ในกรณีที่มิมีคำสั่งไม่ฟ้อง และคำสั่งนั้นไม่ใช่ของอธิบดีกรมอัยการ ถ้าในกรุงเทพมหานคร ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนออธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ถ้าในจังหวัดอื่น ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ทั้งนี้มิได้ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะจัดการปล่อยผู้ต้องหา

(๙) มาตรา ๑๐ ความเดิมซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราแล้วโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๑๐) มาตรา ๑๑ ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๑๑) มาตรา ๑๒ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

ปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้ หรือขอให้ศาลชั่งแล้วแต่กรณี และจัดการหรือสั่งการให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่อธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่นแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการให้ส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งกันไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อชี้ขาด แต่ถ้าคดีจะขาดอายุความ หรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นจะต้องรีบฟ้อง ก็ให้ฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของอธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัดไปก่อน

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้นำมาบังคับในการที่พนักงานอัยการจะไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกาหรือถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์และถอนฎีกาโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)^(๑๒)

มาตรา ๑๔ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)

มาตรา ๑๕ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)

มาตรา ๑๖ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)

มาตรา ๑๗ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)

มาตรา ๑๘ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)^(๑๓)

มาตรา ๑๙ ในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ ผู้เสียหายหรือพนักงานอัยการจะฟ้องด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้ แต่ถ้าจำเลยร้องขอหรือศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ฟ้องเป็นหนังสือก็ได้

การฟ้องด้วยวาจาก็นั้น ให้โจทก์แจ้งต่อศาลถึงชื่อโจทก์ ชื่อที่อยู่และสัญชาติของจำเลย ฐานความผิด การกระทำที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริง และรายละเอียดเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และอื่น ๆ กฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด

จำเลยจะให้การด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้

ในกรณีที่ฟ้องหรือให้การด้วยวาจา ให้ศาลบันทึกใจความไว้เป็นหลักฐาน และให้คู่ความลงชื่อไว้

คำเบิกความของพยาน ให้ศาลบันทึกสาระสำคัญโดยย่อ และให้พยานลงชื่อไว้

(๑๒) มาตรา ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, และ ๑๗ ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราโดย มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๑๓) มาตรา ๑๘ ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๒๐ ^(๑๔) ในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนนำผู้ต้องหามายังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องศาลโดยมิต้องทำการสอบสวน และให้ฟ้องด้วยวาจา ให้ศาลถามผู้ต้องหาว่าจะให้การประการใด และถ้าผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ ให้ศาลบันทึกคำฟ้อง คำรับสารภาพ และทำคำพิพากษาในบันทึกฉบับเดียวกัน แล้วให้โจทก์จำเลยลงชื่อไว้ในบันทึกนั้น ถ้าผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ ให้ศาลสั่งให้พนักงานอัยการรับตัวผู้ต้องหาคืนเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๒๑ ให้ศาลแขวงดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งหรือคำพิพากษาจะกระทำด้วยวาจาก็ได้ แต่ให้ทำบันทึกไว้พอได้ใจความ

มาตรา ๒๑ ทวิ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา) ^(๑๕)

มาตรา ๒๒ ^(๑๖) ในคดีอาญาห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลแขวงในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่

(๑) คดีที่จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือให้ลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก

(๒) คดีที่จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้

(๓) คดีที่ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่รอกการกำหนดโทษไว้ หรือ

(๔) คดีที่จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๒ ทวิ ^(๑๗) ในคดีซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๒ ถ้าผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษา หรือทำความเห็นแย้งในศาลแขวงพิเคราะห์เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์และอนุญาตให้อุทธรณ์ หรืออธิบดีกรมอัยการหรือพนักงานอัยการซึ่งอธิบดีกรมอัยการได้มอบหมายลง

(๑๔) มาตรา ๒๐ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

(๑๕) มาตรา ๒๑ ทวิ ซึ่งบัญญัติเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราแล้วโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๑๖) มาตรา ๒๒ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

(๑๗) มาตรา ๒๒ ทวิ บัญญัติเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

ลายมือชื่อรับรองในอุทธรณ์ว่ามีเหตุอันควรที่ศาลอุทธรณ์จะได้วินิจฉัย ก็ให้รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาต่อไป

มาตรา ๒๓ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)^(๑๘)

มาตรา ๒๔ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)

มาตรา ๒๕ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๗ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)^(๑๙)

มาตรา ๒๘ (ยกเลิกหมดทั้งมาตรา)

มาตรา ๒๙ คดีอาญาทั้งหลายซึ่งอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน การดำเนินคดีของพนักงานอัยการ หรือการพิจารณาของศาลก่อนวันใช้วิธีพิจารณาความอาญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คงเป็นไปตามกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนนั้นจนกว่าจะถึงที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๑๘) มาตรา ๒๓, ๒๔, ๒๕ และมาตรา ๒๘ ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๑๙) มาตรา ๒๗ ถูกยกเลิกหมดทั้งมาตราโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

พระราชบัญญัติ
ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง
มาใช้บังคับในศาลจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๒๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัดสำหรับคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงในท้องที่ซึ่งยังมิได้มีศาลแขวงเปิดทำการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภากฎการปกครองแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป^(๑) เว้นแต่มาตรา ๓ จะให้ใช้บังคับสำหรับคดีที่เกิดขึ้นในท้องที่ใดเมื่อใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๑) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๑๘ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๑ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

มาตรา ๓^(๒) ในท้องที่ซึ่งยังมิได้มีศาลแขวงเปิดทำการให้นำวิธีพิจารณาความอาญาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัดสำหรับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔ ในกรณีที่ศาลจังหวัด ศาลอาญาหรือศาลอาญารับรู้ยอมรับคดีซึ่งอยู่ในอำนาจศาลแขวงไว้พิจารณาพิพากษาดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมให้นำวิธีพิจารณาความอาญาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับสำหรับคดีดังกล่าว

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ธานินทร์ กรัยวิเชียร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการพิจารณาคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับในศาลแขวงและในศาลจังหวัดมีวิธีปฏิบัติแตกต่างกัน เพราะศาลแขวงใช้วิธีพิจารณากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง แต่ศาลจังหวัดใช้วิธีพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำให้ประชาชนซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลแขวงและศาลจังหวัดได้รับผลปฏิบัติในทางคดีแตกต่างกัน สมควรแก้ไขให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงในท้องที่ซึ่งยังมิได้มีศาลแขวงเปิดทำการ เพื่อให้ประชาชนได้รับผลปฏิบัติในทางคดีเท่าเทียมกัน และให้การสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลได้เป็นไปโดยสะดวกรวดเร็วขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(๒) มาตรา ๓ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๒๔๗/๒๕๓๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการเปิดทำการ ศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน

ด้วยพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กำหนดให้เปิดทำการศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

เพื่อให้การเตรียมการเปิดทำการศาลแขวงดังกล่าวดำเนินไปโดยเรียบร้อย และสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ขึ้น ประกอบด้วย

๑. รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายวิชาการ)	เป็นประธานกรรมการ
๒. อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๑	เป็นกรรมการ
๓. เลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ	เป็นกรรมการ
๔. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระนครใต้	เป็นกรรมการ
๕. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระนครเหนือ	เป็นกรรมการ
๖. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงธนบุรี	เป็นกรรมการ
๗. นายทวีวัฒน์ แดงทองดี	เป็นกรรมการ
ผู้พิพากษาศาลภาคีอากรกลาง	

๘. นายพิเศษ อธิธิธรรมวินิจ	เป็นกรรมการ
ผู้พิพากษาศาลอาญา	
๙. นายเรวัตร อิศราภรณ์	เป็นกรรมการ
ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง	
๑๐. ผู้อำนวยการกองวิชาการ	เป็นกรรมการ
สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ	
๑๑. ผู้อำนวยการกองคลัง	เป็นกรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๑๒. ผู้อำนวยการกองกลาง	เป็นกรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๑๓. ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	เป็นกรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๑๔. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน	เป็นกรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๑๕. ผู้อำนวยการกองออกแบบและก่อสร้าง	เป็นกรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๑๖. นายธนสิทธิ์ นิลกำแหง	เป็นกรรมการ
ผู้พิพากษาประจำกระทรวง	และเลขานุการ
๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ	เป็นกรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการด้านต่าง ๆ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การเปิดทำการศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยทุกประการ

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๒

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

นายเฉลียว อยู่วัฒนา บริษัท ที.ซี.ไฟร์มาซูติคอลอุตสาหกรรม จำกัด
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกกมลเกษตรการ
 นายเกียรติ ศรีจอมขวัญ บริษัท อีสันกิจสยาม จำกัด
 นายเรืองวิทย์ ลิกค์ หมู่บ้านชะโนด ถนนสุขุมวิท ๑ บางกะปิ กรุงเทพฯ
 นายมงคล ศรีชัยนทร สำนักงานชยันตพานิชยการ
 นายชูเกียรติ ตัญญาหงส์ปรีชญ์ สำนักงานศักดิ์สิทธิ์พานิชยการ
 นายจิรายุ ศิวิตชาติ ผู้จัดการ บริษัท ลิเวอร์ชีร์เรียมเอสเตท จำกัด
 นายเกรียง วิเศษภูธรธรกร หมอความยุติธรรม
 นายมนูญ หุตทอง ห้องอาหารทยอย - ห้องอาหารวิจิตร
 นายไชย เกียรติเรืองภมรา สำนักงานยูงทองพานิชยการและการบัญชี
 นายเสรี ดีสมศักดิ์ สำนักงานเสรีและเพื่อนพานิชยการ
 นายเอก ศรีสนธิ์ สำนักงานกฎหมายเอก แอนด์ อะโซซิเอตส์
 นายโชติ หังสวณิช สำนักงานกฎหมาย ชวณิช พานิชยการ
 นายนิพนธ์ ชะสุนทร สำนักงานนิติพิธานพานิชยการ - บัญชี
 นางสาวเพลินพิศ จิตรากร บริษัท แก้ววิสุทธิ์ จำกัด
 นายนิพนธ์ วงษ์ตระกูลพานิช นายคสมภมกรังสีข้าวไทย
 กำนันจันทร์ จันทน์ บริษัท สมุทรเจ้าพระยา จำกัด
 นายอานนท์ เทมือนนท์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อานนท์การเดินรถ
 นายมงคล ตั้งชนะชัยพงษ์ บริษัท สมมตกลชัยเดินรถ จำกัด
 นายวิจิตร ถิ่นสันติสุข บริษัทราชาอิกวิปเม้น จำกัด
 บริษัท ชูชาติอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด
 บริษัท มิตเติ้ลอีสต์เซ็นทรัล จำกัด
 บริษัท โรงน้ำดื่มกิจไอร์แลนด์ไฮเดอร์ จำกัด
 บริษัท โรงงานน้ำตาลประจวบ จำกัด
 บริษัท ไวแอนแดนส์แบก (ประเทศไทย) จำกัด
 โรงงาน ต.เกษังอุตสาหกรรม
 บริษัท อินทราวิลล่า จำกัด
 บริษัท กรุงเทพมหานครขนส่ง จำกัด
 บริษัท ชมรมรถร่วมบริการ จำกัด
 รถร่วมบริการสาย ๑๐
 สำนักงานพานิชยการวิระและเพื่อน

นายณิน ภรรณพาดิพงษ์
 นายทองคำ จันทาร
 บริษัท รัตนโกสินทร์ประกันภัย จำกัด
 นายละมัย - วิภา บรรณมัย
 ท.อ.วัง ปิ่นสนธิ์
 นายโอกาส ทรงเวชเกษม
 นายไพรัช วรปานิ
 นายสุธี ศรีบุญโชติ
 นายชูชาติ ศิลปรัตน์
 นายสุรัช เลียงบุญเลิศชัย
 นายสวัสดิ์ อภิธินันท์พงษ์
 บริษัทสันติมิตรขนส่ง จำกัด
 ไร่เอกชัย ศูนย์การค้าเพลินจิต
 นายสมพงษ์ ห่มดอกไม้
 นายเฉลิมพล เทียนทอง
 นายสุรศักดิ์ พัฒนาศุภจินนท์
 บริษัท เมย์โกลด์ จำกัด
 นายบัณฑิต รัตนาร
 นายทวี อมรเลิศวิทย์
 นายสง่า หอทิบุณย์สุข
 นายเย็น ทักญาคี
 ท.ต.ท.วิเศษภูมิ นิมิตรกุล
 ท.ต.ท.วิทยา ประชุมพงษ์
 ท.ต.ท.บรรจบ สุดใจ
 ท.ต.ท.ประพันธ์ แก้วโกศล
 ท.ต.ท.ดำรง สุวรรณพงษ์
 ท.ต.ท.ประกอบ สันธิ์สุทธี
 บริษัท วุฒิชัยสัมมเบอร์ จำกัด
 บริษัท วุฒิชัยโฮลดิ้ง จำกัด
 บริษัท สหสินธนา จำกัด

ศาลแขวงพระโขนง

และศาลแขวงตลิ่งชัน

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระนครเหนือ

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระนครใต้

ผู้วิพากษาหัวหน้าศาลแขวงธนบุรี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระโขนง

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงตลิ่งชัน

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงดุสิต เลขานุการ

เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม ๕

สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการผู้ช่วยเลขานุการ

กำหนดต่อง

[illegible]

